

Atatürkorganize

İZMİR ATATÜRK ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ DERGİSİ

NİSAN
2021

SAYI 185

EKONOMİ ÖNÜNÜ GÖRMEK İSTİYOR

İNSANİ
GELİŞMİŞLİK
ENDEKSİ'NDE
TÜRKİYE

İAOSB
19. OLAĞAN
GENEL
KURULU

UĞURTAŞ:
BÜYÜMEK
VE GELİŞMEK
ZORUNDAYIZ

DOĞRU HAMLELERİN PUSULASI

Sanayinin gelişiminde
kuruluşundan bugüne
doğru Bölgeyiz...

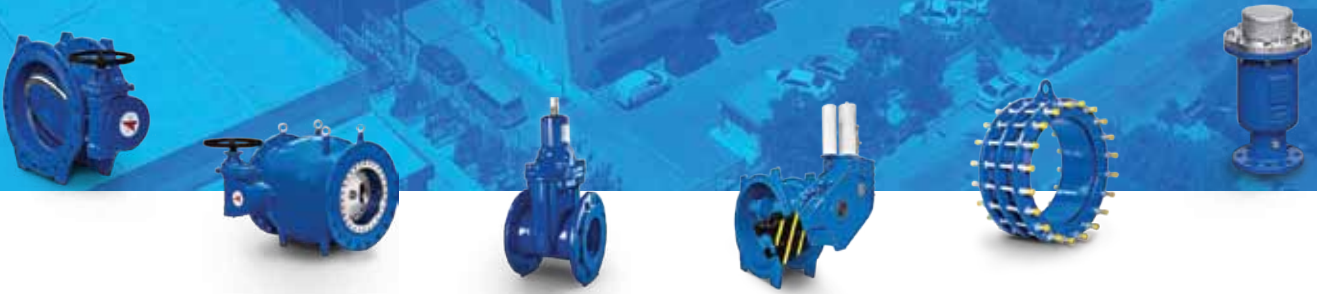

M.Kemal Atatürk Blv. No:42 35620 Çiğli/İzmir
T. (0232) 376 71 76 - F. (0232) 376 71 00
iaosb@iaosb.org.tr • www.iaosb.org.tr

İZMİR ATATÜRK
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

VANA SEKTÖRÜNÜN ÖNCÜSÜ REKOR YATIRIMLA DAHA DA GÜÇLÜ

16 milyon Euro'luk yatırım ile imalat tesislerimizi bir araya getirecek Project Pearl, üretim kapasitemizi %100 arttıracak, yenilenen makine parkuru ile üretimde verimlilik ve kaliteyi üst seviyeye çıkaracak.

su kadar güçlü

www.oz-kan.com.tr
Hawle Avusturya Grubu kuruluşudur.

Finansman maliyetlerini düşürmenin yolları bulunmalı

Hilmi
UĞURTAŞ

İzmir Atatürk
Organize Sanayi
Bölgesi Yönetim
Kurulu Başkanı

Değerli Sanayici Dostlarım, Küresel salgın bizleri nereye savuruyorsa o tarafa gitmeye devam ediyoruz. Gerek yurt içinde gerek yurt dışında vaka ve ölüm sayıları azaldıkça, piyasalara moral yükleniyor. İnsanoğlu bir seneyi geçen sürenin yarattığı sıkıntı ile her boşlukta kendini sokaklara salıyor. Birden siparişler, satışlar artıyor. Tam "oh" denilecek noktaya gelirken, Covid-19'un mutasyon geçirmiş bir türü daha ortaya çıkıp, başlayan normalleşmeyi bıçak gibi kesiyor. Bu açılışlar, kapanışlar nedeni ile üretim planlaması, pazar dinamiklerinin takibi, maliyet hesabı, satış fiyatı belirlenmesi gibi can alıcı noktalarda doğru kararlar vermek neredeyse imkânsız.

Böylesine bir ortamda Türkiye gibi siyasi platformun çok hareketli ve gergin olduğu ülkelerdeki ekonomik değerlendirmelere baktığımızda düşülen bir yanılgıyı kolayca görüyoruz: Siyasetin tarafları, konumlarına göre ekonomiyi ya beyaz görüp, her şey

daha iyi olacak şarkısını söylüyor ya da siyah görüp yarın daha kötü olacak diye söyleniyorlar. **Oysa bizler gibi sermaye yaratarak işine ekleyen, hayatını üretmek vizyonu ile şekillendiren sanayicilerin doğru karar alabilmeleri için ellerinde objektif ve şeffaf veriler olmalıdır.** Ama şimdi beyazı-siyahı görürken griyi de fark etme zamanı. Çünkü oluşturacağımız kararların doğruluğu ve verimliliği bu gri alan içinde ölçülebilecektir.

Ekonominin paydaşları (üretici, tüketici, yönetici, işçi...) ekonomide çok kötü ya da çok iyi şeyler olacağını bekleyerek kendi düşüncelerini çok dar bir sokağa sıkıştırmaktansa, **gri alanda önümüze çıkan değişim ve gelişim şanslarını görmek** zorundadır. Ekonomide önümüzü görmenin tek yolu, görüşümüzü kısıtlayan sis, toz dalgasını dağıtabilmektir. Bu tür anlarda yapılacak en büyük hata, olmayan kötüyü ya da iyiyi varmış gibi bir illüzyona düşerek adım atmak olacaktır. Ekonominin psikolojisini çok iyi tahlil ederek, çok doğru yönetebilmeliyiz.

Nisan ayı değerlendirmeleri

Nisan ayı, bazı değerlendirmeleri yapmak için en uygun zamanlardan biridir. Yılın ilk çeyreğinin ekonomik verileri ortaya çıkmakta ve yoğun bir değerlendirmeye tabi tutulmaktadır. Burada geçen sayıdaki yazımda belirttiğim verilerin güvenilirliği hususunu bir kez daha hatırlatmak isterim. Ancak sonuçta, elimize gelen verileri değerlendirmek durumundayız. Durumumuzun nereye gittiğini görmenin en kolay yolu, iktisadi yönelimleri ve reel kesimin güvenliğini irdelemektir.

Yılın ilk 3 ayı sonrasında üretim hacmimizin nereye geldiğini, yani kapasite kullanım oranlarımızı, gelen siparişlerimiz ile gelecek 3 ayda gelmesini beklediğimiz siparişlerin durumunu, pandemi nedeni ile sık sık kesintiye uğrayan şartlar nedeni ile elimizde tutmak zorunda kaldığımız stoklarımızın durumunu, gerek yurt içinde gerekse yurt dışındaki rekabet gücümüzde yaşanan gelişmeleri değerlendirmeliyiz. Özellikle yurt dışı rekabet gücümüzü değerlendirirken; Avrupa, ABD, Ortadoğu, Afrika gibi bölgeleri ayrı ayrı ele almamız şarttır. Çünkü bir pazarın tüm şartları diğer bir pazarın şartları ile örtüşmeyebilir. Ayrıca, **'Bu öngörülemeyen pazar şartları altında**

sabit sermaye yatırımı planlayanlar var mıdır; son 3 ayda birim maliyetlerde yaşanan olumsuz gelişmelere karşı hangi kararlar alınmıştır?’ gibi önemli noktaları da irdelemeliyiz.

Rekabet gücümüz ile ilgili değerlendirmelerimizden sonra, sanayi alanında kendi gidişatımızı da masaya yatırmalıyız. Nisan ayı içinde gidişatın iyi olacağına inananların oranı yüzde 12,4 gerilerken, daha kötü olacak diyenlerin oranı yüzde 15,3 yükselmiştir. Talep yetersizliğini öne çıkaranların oranı yüzde 16,9 olurken, hammadde ve ekipman eksikliğini vurgulayanların oranı yüzde 13,1’e ulaşmıştır. Yüzde 8,4 işgücü yetersizliğini, yüzde 9,1 mali eksiklikleri vurgulamıştır. **Yüzde 43,8’in koşulların aynen devam ettiğini belirtmesi, bu çalışmadaki dikkat çekici orandır.**

Ancak yakın gelecek ile ilgili olarak aşılamanın daha da yayılması ile normalleşmenin hızlanacağını düşünen sanayicilerin yüzde 50,7’si makine ve ekipmana, yüzde 29,5’i ise arsa-arazi ve altyapıya yatırım öngörmektedirler. Bu grubun kullandığı tanım ise **“iyileşme güçlü ama maliyetler artışta”** şeklindedir.

İmalat sektörünün ihracat ikliminde bir iyileşme görülmekle birlikte, dünya genelinde tedarik zincirlerinde yaşanan aksamalar ve hammadde teminindeki sıkıntılar zorlayıcı etkenler olarak ortaya çıkmıştır.

Finansman giderlerinin payı büyüyor

Türkiye’deki maliyet kalemleri incelendiğinde, kambiyo zararlarının ve finansman giderlerinin payının gittikçe büyüdüğünü görüyoruz. Yapılan bir çalışmada işletme maliyetlerindeki kur zararı payının, faizin 2,6 katı olduğu görülmektedir. Sanayiciler üretim maliyetlerine odaklanırken, ekonomik karar alıcılar da finansman maliyetlerini düşürmenin yollarını bulmalıdır.

Bu durum tasarruf etmenin neredeyse imkansız olduğu bir ortamda kredi almayı zorunluluk haline getirmiştir. Toplam kredi stokunun 3,8 trilyon liraya ulaştığı bir ortamda, kredi almanın şartları ve alınan kredilerin yönetilmesi de ayrı bir tartışma alanıdır.

Bu kredi stoku içinde imalat sanayisinin yüzde 28 ile en yüksek paya sahip olması, dikkat çekici ve tedirgin edici bir durumdur.

Maliyetler derken, bu noktada 22 Nisan’da yayımlanan Resmi Gazete ile Kurumlar Vergisi oranının artırılması, sanayi kuruluşları için bir başka kayıp alanı yaratmıştır. Oysa, bu artışın genel vergi hasılatını sadece yüzde 1 yükselteceğini görmekle birlikte, artış reel sektör özelinde ekonomik koşulları daha da zorlaştıran bir etken olmuştur.

Bu artışın yabancı sermayeyi de rahatsız ettiğini söylemek yanlış olmaz. Yılın ilk 3 ayı geçtikten sonra ortaya çıkan bu vergi artırımını, **‘Türkiye ekonomisinde her an her şey olabilir’** tezini güçlendirmiştir. Ayrıca, çevremizdeki Bulgaristan ve Bosna Hersek’te bu oran yüzde 10, Macaristan’da yüzde 9, Romanya’da yüzde 16, Ukrayna’da yüzde 18, Gürcistan’da yüzde 15, İrlanda’da yüzde 12,5 seviyesindedir ve bu durum ihtiyacımız olan yatırım sermayesi için sahip olduğumuz rekabet gücünü de olumsuz etkilemektedir.

Gerek bireylerin gerekse şirketlerin böylesine zorlu bir dönemde yüzlerini çevirdikleri yer kamudur. Bu noktada dünyadaki destek paketlerini inceleyen Prof. Dr. Ceyhun Elgin’e göre Türkiye; 168 ülke içinde mali desteklerde yüzde 4’lük oranla 85’inci, makro finansal desteklerde ise yüzde 8,8 ile 45’inci sıradadır. Desteklerin ülkelerin ekonomik boyutları içinde değerlendirildiğini düşünürsek, Türkiye’deki kayıt dışı ekonominin böylesine büyük olmasının planlı ekonomi şartlarını ne denli ortadan kaldırdığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Kayıt dışı ekonomi demek; görülmeyen, planlanamayan, kullanılamayan kamu kaynağı demektir.

Tüm bu gelişmelerin ardından, IMF’nin Bahar Toplantıları sonrasında geçen yıl **‘Türkiye 2021’de yüzde 5 büyüyecek’** öngörüsünü, yüzde 6 ile revize etmesi, umut vericidir. Bu iyi niyetli yaklaşımın altında özellikle gelişmiş ülkelerin uygulamaya koydukları cömert destek politikalarının olduğu söylenece de Türkiye gibi büyümek ve gelişmek zorunda olan ülkeler için bu tür olumlu değişimlerin ekonomi psikolojisine ciddi olumlu etkileri olmaktadır.

SAHİBİ
İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı
Hilmi UĞURTAŞ
SORUMLU MÜDÜR
Hüseyin DOĞAN
YAYIN İCRA KOMİTESİ
Hilmi UĞURTAŞ - Enver OLGUNSOY
Nedim ATILLA - Hüseyin DOĞAN

Muhabirler
Meryem Fulya YAZICIOĞLU
Bestenigar PEKER
YÖNETİM YERİ
İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi
M. Kemal Atatürk Bulv. No:42 - 35620
Çiğli / İZMİR
Tel: (0232) 376 71 76 Fax: (0232) 376 71 00
E-mail: iaosb@iaosb.org.tr
Web: www.iaosb.org.tr

BASKI:
Hürriyet Matbaası
5501 Sokak No: 6 Kat: 1 Tuna Mah. Camdibi - İzmir
Telefon: (0232) 435 69 69
Faks: (0232) 462 31 62
www.hurriyetmatbaa.com
Atatürk Organize Haber, İAOSB’nin aylık yayın organıdır. Dergide yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yayınlanan yazılar aksi belirtilmedikçe İAOSB’nin resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

30 İnsani Gelişmişlik Endeksi'nde 2020 yılı performansları

8

İAOSB'nin 19. Olağan
Genel Kurulu yapıldı

12

Ekonomik göstergeler

16

Ekonomideki gelişmeler
nasıl yorumlandı?

22

Dünyanın 5 kıtasında kendisiyle
yarışan şirket: GİMAS

28

OSB'lerde yapılacak kamulaştırma

30

İnsani Gelişmişlik Endeksi'nde
2020 yılı performansları

32

Hayatımızın yeni gerçeği: Müon

35

İAOSB'nin okulu TÜBİTAK bölge birincisi

36

Derin bir nefesin ardından
"Güzel şeyler de oluyor" dedirten
vakıf: Ege Orman Vakfı

44

Ayak izimizi biliyor muyuz?

46

İnsana dair tüm detayların şekillendiği
eller: Varol Topaç

50

Başarılı iş insanından
dünyaya örnek koleksiyon

52

Tam protein bombası

54

Benim dengemi bozmayınız

56

Napoli'nin sırrı

60

Basında İAOSB

64

Bodrum Mandalinası'ndan mucizeler
yaratan kadın: Ebru Engin Onat

56

İAOSB'nin 19. Olağan Genel Kurulu yapıldı

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi 19. Olağan Genel Kurulu, İAOSB Bölge Müdürlüğü Atatürk Toplantı Salonu'nda düzenlendi. Divan Başkanlığını Kadri Şeker'in üstlendiği toplantıda; Yönetim ve Denetim Kurullarının 2020 yılı faaliyet raporları ile Bölgenin 2020 yılı bilanço ve gelir tabloları oybirliği ile kabul edilerek, Yönetim ve Denetim Kurulları ibra edildi. Genel Kurul'da, Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan 2021 yılı bütçe ve çalışma programı da görüşülerek oybirliği ile kabul edildi.

Toplantıda söz alan İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, pandemi döneminde

İAOSB'nin pandemi döneminde tüm kurallara uyularak gerçekleştirilen 19. Genel Kurulu'nda Yönetim ve Denetim Kurulları oy birliği ile ibra edildi. 2021 yılı bütçe ve çalışma programı kabul edildi.

tüm kurallara uyularak gerçekleştirilen genel kurula katılan sanayicilere teşekkür ederek, 1 yıllık süreçte yapılan çalışmalar hakkında bilgi verirken, yaşanan gelişmeler ve gelecek dönem

çalışmalarına değindi.

Dikey yapılaşma

Uğurtaş, Bölge'de emsalin 1'e çıkmasının gerekli imar planı revizyonunun ardından yapılarak onay için Bakanlığa gönderildiğini bildirerek şunları söyledi:

"Burada yıllar önce dile getirdiğimiz, bazı sektörler için dikey yapılaşma imkanının verilmesi hususunu tekrar gündeme getirmek is-

İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, İzmir gibi sanayiye taşıyan illerdeki arsaların çok kıymetli olduğunu hatırlatarak, uygun olan sektörlerde çok katlı işletmeler yapılabileceğini söyledi.

tiyorum. İzmir gibi sanayiye çeken ve taşıyan illerde arsalar çok kıymetli.

Hep söylediğimiz bir şey var: Sanayici parasını arsaya yatırdıktan sonra işletmek için sermaye bulamıyor. Eğer sektör uygunsa işletmeler çok katlı da yapılabilir. İzmir bugün teknoloji merkezi haline getirilmek isteniyor. Teşvikler de bu yönde... 3-4 katlı binalarda el emeği ve yükü fazla olmayan sektörler faaliyet gösterebilir. Bu anlamda biz yine ısrar ediyoruz, evet çekme mesafelerine uyulsun ama bunun yanında sektör fırsat tanıyorsa çok katlı yapılaşmaya da imkan tanınsın. Emsal, sanayicinin önüne konulmamalı."

Modern ulaşım

İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Uğurtaş, Çiğli Tramvay inşaatının başlama sürecinde olduğunu hatırlatarak, projenin gelişimi ile ilgili İAOSB'nin görüş ve önerilerinin ilgili birimler aracılığı ile mercilere iletilildiğini, ancak 9 aylık bir sürede biteceği söylenen bu geçiş döneminde zorluklar yaşanabileceğini söyledi. Uğurtaş, söz konusu sürecin ardından Bölgenin en modern ulaşım aracına kavuşmuş olacağına dikkat çekerek, "Dilerim beklenen en üst seviyede fayda sağlanır" dedi.

Altyapı yatırımları

Uğurtaş, ayrıca yaşanan iklim değişiklikleri nedeni ile özellikle yağışların düzensiz olması, yağış miktarlarının normalin çok üstüne çıkması gibi nedenlerle suyun değeri

edilmesinin daha fazla önem kazandığını vurguladı. Bölgenin jeolojik yapısı gereği bazı yerlerde çökmelerin de yaşanabildiğini hatırlatan Uğurtaş, "Bu nedenle sürekli yenilenen projelerimiz ile Bölgemizden su tahliyesi için yürüttüğümüz çalışmalara aralıksız devam ediyor, yatırımlarımızı gerçekleştiriyoruz" diye konuştu.

Okulumuz gururumuz...

Bölgenin gurur duyduğu projeleri arasında yer alan Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin

başarılarına da değinen Uğurtaş, sözlerini şöyle sürdürdü: "Okulumuz bizim gururumuz. Türkiye'ye örnek gösterilen bir okul yaptık. Geçmiş dönem sanayi bakanlarımızdan Sayın Faruk Özlü geçtiğimiz günlerde bizi ziyaretinde; her gittiği yerde okulumuzdan övgü ile bahsettiğini iletti. Her sene aldığımız öğrencilerin ortalaması yukarıya çıkıyor. Bu yıl yüzde 1'lik dilimde öğrencilerimiz var. İlk başladığımız zaman yüzde 30'lar ile aldığımız öğrencilerimizin ortalamaları şu anda yüzde 6,5'lerde. Çok başarılı eğitim veriyoruz. Çocuklarımız geçtiğimiz günlerde TÜBİTAK'ın yarışmasında Ege Bölge birincisi oldular. Ne mutlu bize ki verdiğimiz eğitim sayesinde çocuklarımız üniversite öğrencileri ile yarışacak seviyeler. Birçok yarışmada birinciliklerimiz var. Bu konuda hep beraber elimizi taşın altına koyarak ciddi bir mali yükün altına girdik ama görevimiz buradaki sanayicilerimize altyapı-üstyapı hizmetini sunarken, bölgeimize, ilimize, ülkemize ve çocuklarımıza karşı sorumluluklarımızı da yerine getirmektir. 10 sene önce işletmemize mühendis alacaktık, yapılan 200 müracaattan işe uygun bir tane

2020 yılı Mart ayından bugüne kadar içinde bulunduğumuz pandemi döneminde sanayicilerin zorlandığına dikkat çeken Uğurtaş, sanayicilere "Elinizi taşın altına koyarak ülkemiz için gereğini yaptınız" dedi.

mühendis bulamadık. Biz, özel okul seviyesinde çok iyi eğitim alan gençler yetiştirelim istedik. Sanayici olarak şunu biliyoruz ki, gün geldiğinde zaruretten dolayı, en pahalı CNC makinesinin önüne matematiğin

4 işlemini bilmeyen gençleri koymak zorunda kaldık. Ben okulumuza gelen ya da gelmek isteyen gençlere şunu söylüyorum; 'Eğer, sanayiye hizmet etmeyecek bir okula, bölüme gitmek istiyorsanız bizim okulumuza gelip bir başka arkadaşınızın hakkını almayın'. Tabi bu noktada bizlerden de beklenen; okulumuzdan mezun olan gençlerimize sahip çıkarak, onları hak ettikleri şekilde istihdam ederek, başka alanlara kaymalarını önlemek olmalıdır."

Elinizi taşın altına koydunuz

2020 yılı Mart ayından bugüne içinde bulunduğumuz pandemi döneminde sanayicilerin çok zorlandığını ancak azim ve gayretle ayakta kalmayı başarak kendini geliştirmeyi sürdürdüğünü vurgulayan Uğurtaş, "Her kriz anında olduğu gibi siz sanayici dostlarımız bu dönemde de elinizi taşın altına koyarak ülkemiz için gereğini yaptınız" dedi. Konuşmanın ardından Genel Kurul gündeminin diğer maddelerine geçilerek, görüşmeler gerçekleştirildi. Tüm kararların oybirliği ile alındığı Genel Kurul, iyi niyet ve temennilerle sona erdi.

GİMAS

GİRGİN MAKİNA İMALAT MONTAJ & MÜHENDİSLİK SAN. TİC. A.Ş.

5 Şubat 1976 tarihinde çelik konstrüksiyon ve basınçlı kap imalatı yapma amaçlı kurulmuş olan GİMAS Girgin Makina İmalat Montaj ve Mühendislik San. Tic. A.Ş. bugün dünyadaki tüm lokasyonlara makine, maden, çimento, yenilenebilir enerji, termik ve nükleer sektörlerde yaptığı onlarca değişik parça ve nihai ürün ile ülkesine, bulunduğu bölgeye ve çalışanlarına sorumluluğunu en iyi şekilde yapan bir sanayi kuruluşu haline gelmiştir.

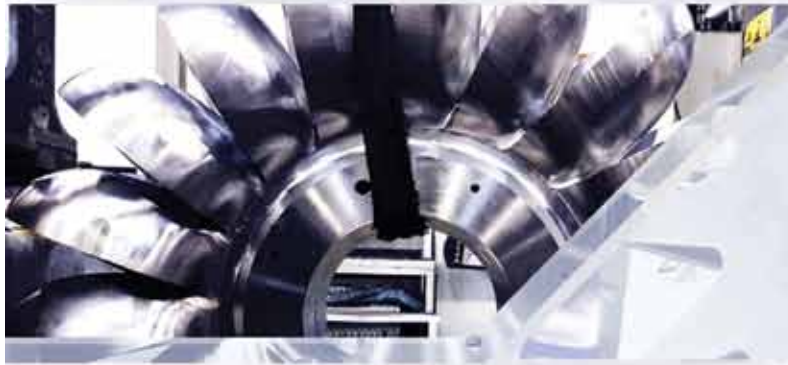
İlk olarak 4.000 m² alanda faaliyetlerini sürdürmeye başlayan firma, günümüze geldiğimizde ise: İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde beş bina ve Menemen'de ki bir bina olmak üzere toplamda; 28.000 m² kapalı ve toplam alanı 52.000 m² olan Fabrika, fabrika dışında 18.000 m² depolama alanı ile GİMAS imalatlarına devam etmektedir.

ÇİMENTO

Çimento endüstrisine ait Kırıcı, Apron Feeder, Fırın, Toz Toplama Üniteleri, Dik Değirmenler (Vertical Mills), Dinamik Seperatörler (Classifier), Filtreler gibi ekipmanları imalatında 40 yılı yakın bir deneyimi vardır.

ENERJİ

Rüzgar endüstrisinde jeneratör parçasına ait Rotor, Stator ve bağlantı kolları, hidro elektrik santrallerinde her bir tipe ait (Francis, Pelton, Kaplan) Emme borusu, Salyangoz, Jeneratör parçaları, Distribütör parçaları, Nozul, hareketli ve sabit kanatlar gibi her türlü parçaların imalatları ve montajları yapılmaktadır.

Çimento, Petrokimya, Enerji ve Maden Sektörlerine özgü üretilen parçaların zamanında, kaliteli ve rekabetçi fiyatlarla üretilmesini sağlamak Gımas Girgin Makina için ana stratejiyi oluşturmaktadır.

☎ 0 (232) 376 73 77 | ✉ info@gimas.gen.tr | 🌐 www.gimas.gen.tr

📍 Atatürk Organize San.Bölgesi, 10008. Sk. No:6 Çiğli / İzmir

IMF'nin dünya ve Türkiye tahminleri

Uluslararası Para Fonu (IMF), Küresel Ekonomik Görünüm raporunu yayımladı. Buna göre, IMF, 2021 küresel büyüme tahminini Ocak 2021'de açıkladığı yüzde 5,5'ten yüzde 6'ya yükseltti.

2022 yılındaki küresel ekonomik büyümenin ise yüzde 4,4 olması bekleniyor. IMF, Türkiye için ekonomik büyüme beklentisini ise Ocak'ta olduğu gibi 2021 yılı için yüzde 6, 2022 yılı için yüzde 3,5 olarak tekrarladı. Enflasyon beklentisi 2021 yılı için yüzde 13,6, 2022 yılı için yüzde 11,8, 2021 yılı için cari açık beklentisi, milli gelire oranla yüzde 3,4 oldu.

Fitch'ten Türkiye değerlendirmesi

Uluslararası derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, TCMB Başkanı'nın değiştirilmesi, artan piyasa oynaklığı ve TL'de değer kaybı sonrasında Türk bankaları için refi-

nansman riskinin arttığını bildirdi. Bununla birlikte, Türk bankacılık sektörünün döviz likiditesinin piyasalara erişimin kısa süre

için kapanmasını ve döviz mevduatlarından ılımlı bir çıkışı karşılamak için yeterli seviyede olduğunu vurguladı. Küresel olarak riskten kaçınmanın ön plana çıktığı 2021'de Türk bankalarının dış borçlarının düşmesini beklediklerini ifade etti.

TCMB, 2021 enflasyon tahminini arttırdı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı Prof. Dr. Şahap Kavcıoğlu, sunumunu yaptığı 2021 yılı ikinci enflasyon raporunda, yıl sonu enflasyon tahmininin yüzde 9,4'ten

yüzde 12,2'ye revize edildiğini açıkladı. Ancak bu rakam yine yüzde 14,4 olan piyasa beklentilerinin altında

kaldı. 2022 yılı için de yüzde 7'den yüzde 7,5'e yükseltilecek tahmin de piyasanın yüzde 10 civarındaki beklentilerinin gerisinde. Ekonomistler enflasyonda zirve noktasını Mayıs'ta beklerken, Kavcıoğlu zirvenin Nisan'da yüzde 17 ile görüleceğini söyledi.

Hazine Bakanı Elvan G-20 toplantısında

Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan ile TCMB Başkanı Şahap Kavcıoğlu'nun katıldığı G20 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları toplantısında, G20 Eylem Planı'nın

güncellenmesi, ekonomilerin güçlendirilmesi, sürdürülebilir finansman, finansal düzenlemeler ile iklim değişikliği gibi konular

ele alındı. Maliye Bakanı Elvan, "Salgınla mücadelede uluslararası işbirliğinin önemine vurgu yaptık, küresel ekonomik toparlanma adımlarını ele aldık, ülkeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması için kararlılığımızı ortaya koyduk" dedi.

Yan sanayide küresel üretime destek

Pandemi döneminde başta finansman olmak üzere tüm olumsuz koşullara rağmen üretime devam eden sanayiciler, bir yandan da küresel tedarik zincirinin parçası olma-ya çalışıyorlar.

Küresel firmalara yönelik yan sanayi üretimi yapan şirketlerin, makine, yazılım ve kalite belgesi için yaptıkları

masrafları 1 milyon dolara kadar olan kısmı Ticaret Bakanlığı tarafından Destekleme Fiyat İstikrar Fonu'ndan karşılanıyor. 2016 yılından bu yana; ağırlıklı olarak otomotiv, makine, demir-çelik, havacılık sektörlerinde faaliyet gösteren 98 firma yararlandı.

Tekstilde geri dönüşüm dönemi

Tekstil sektörü üretim firelerinin değerlendirilmesi ve atıkların ekonomiye yeniden kazandırılması konusunda hızlı bir dönüşümün virajına girdi. Sektörde tüketici öncesi

atıkların değerlendirilmesi hususunda önemli girdilerin elde edildiğini belirten İTHİB Başkanı Ahmet Öksüz, bu konuda yapılacak

daha çok çalışma olduğunu söyledi. Türkiye Tekstil Terbiye Sanayicileri Derneği Başkanı Vehbi Canpolat, da "Atıklar dönüştürülerek ham madde haline getirilebilir. Gerekliyse ikinci el ürünlerin ithalat çalışmalarına da start verilebilir" dedi.

e-ihracat büyümesi kargoya takıldı

Geride bıraktığımız yıl 856 milyon dolarlık hacme ulaşan e-ihracatın, bu yıl 2 milyar dolara yaklaşması bekleniyor. Ağırlıklı olarak KOBİ'ler üzerinden yürüyen ve yeni ihracat kanalı

olarak öne çıkan e-ihracat alanında büyüyen hizmetler kargo engeline takıldı. Söz konusu alanda en büyük

sorun ürün fiyatının 4-5 katına ulaşan lojistik maliyetleri. Sektör temsilcileri, Çin'de uygulanan politikalara benzer desteklerin Türkiye'de de sağlanması halinde e-ihracat miktarının kısa sürede 5-6 milyar dolara ulaşacağını belirtti.

Türk şirketleri stokta zorlanıyor

Avrupa'da Fransa başta olmak üzere, Almanya ve İtalya gibi ülkelerde Covid-19 ile mücadele kapsamında sürekli revize edilen kısıtlamalar, Türk şirketlerini 'stok' yönetiminde zora soktu.

Ticaretin normalleşmesi ya da normale yakın bir seviyeye gelmesi beklenirken, buna göre plan yapıp Türkiye'ye

sipariş veren yabancı firmalar da durumdan muzdarip. Aylar öncesinden sipariş ettikleri hatta almaya yaklaştıkları ürünleri, kısıtlamalarla beraber miktar olarak düşürüp Türk firmalarıyla '80'ini alayım, 20'sini deponda beklet' pazarlığı yapıyorlar.

Kripto paralar için yönetmelik yayımlandı

Kripto paralar ödeme aracı olarak kullanılmayacak ancak kripto para alım-satım işlemleri devam edecek. Resmi Gazete’de yayımlanan Ödemelerde Kripto Varlıkların Kullanılmasına Dair Yönetmelik’te, “dağıtık defter teknolojisi veya benzer bir teknoloji kullanılarak sanal olarak oluşturulup, dijital ağlar üzerinden dağıtımı yapılan, ancak itibari para, kaydi para, elektronik para, ödeme aracı, menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracı olarak nitelendirilmeyen gayri maddi varlıklar” tanımlandı.

10 yabancı kuruma açığa satış cezası

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), 1 Temmuz 2020’de açığa satış yasağına uymayan 10 yabancı kuruluşa toplam 26 milyon 352 bin 711 TL idari para cezası uygulanmasına karar

verdi. Usulsüz açığa satış işlemlerinde bulundukları gerekçesiyle ceza alan şirketler şöyle: Credit Suisse Securities Europe, Barclays

Capital Securities, Merrill Lynch (BofA) Int., Wood and Company Financial Services, J.P. Morgan Securities PLC, Goldman Sachs Int., Moon Capital Master Fund, Renaissance Capital, UBS AG London Branch, HSBC Bank PLC2.

Şubat’ta cari açık 2,6 milyar dolar

Türkiye’nin cari işlemler açığı, bir önceki yılın Şubat ayına göre 1 milyar 233 milyon dolar artarak 2 milyar 610 milyon dolara yükseldi. İki aylık cari açık da 4 milyar 425 milyon dolar

olurken, yıllık cari işlemler açığı da 37,8 milyar dolara yükseldi. Dış ticaret açığının 2 milyar 65 milyon dolara yüksel-

mesi, hizmetler dengesi kaynaklı girişlerin 984 milyon dolar azalarak 494 milyon dolara gerilemesi ve birincil gelir dengesinden kaynaklanan net çıkışların 1 milyar 171 milyon dolar olarak gerçekleşmesi, Şubat ayındaki ‘açık’ta etkili oldu.

Toplam kredi stoku 3,8 trilyon lira

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Risk Merkezi Şubat ayı bültenine göre, Şubat’ta bankalar 3 trilyon 655 milyar liralık, finansal kiralama şirketleri 56 milyar liralık, finans-

man şirketleri 34 milyar liralık ve faktoring şirketleri 30 milyar liralık nakdi kredi kullandı. Böylece toplam kredi stoku

yüzde 30 artışla 3 trilyon 775 milyar liraya çıktı. Ticari krediler 3 trilyon liraya yaklaşırken, bireysel krediler 992 milyar lira olarak gerçekleşti. Bu dönemde tasfiye olunacak alacakların da 177 milyar lira düzeyinde olduğu kaydedildi.

Özel sektörün yurtdışı borcu arttı

Finans sektörü ve reel kesimin yurtdışı kredi borcu, Şubat ayında artış gösterdi. TCMB verilerine göre; Şubat sonu itibarıyla, özel sektörün 2020 yıl sonuna göre uzun vadeli kredi borcu 388 milyon dolar artarak 164,4 milyar dolara, kısa vadeli kredi borcu (ticari krediler hariç) ise 172 milyon dolar artarak 9,9 milyar dolara çıktı. Uzun vadeli kredi borcuna ilişkin olarak, bir önceki yıl sonuna göre bankaların kredi biçimindeki borçlanmaları 553 milyon dolar azaldı, tahvil ihracı biçimindeki borçlanmaları ise 22,4 milyar dolara yükseldi.

İşsizlik oranı Şubat'ta yüzde 13,4'e yükseldi

Şubat ayında Türkiye'de işsizlik oranı, yıllık bazda 0,7 puanlık artışla yüzde 13,4'e yükseldi. Genç nüfusta işsizlik oranı yüzde 27'ye dayanırken, tarım dışı işsizlik yüzde 15,3 oldu. Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2021 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre 250 bin kişi artarak 4 milyon 236 bin kişi oldu. İstihdam edilenlerin sayısı 2021 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre 22 bin kişi azalarak 27 milyon 477 bin kişi, istihdam oranı ise 0,1 puanlık azalış ile yüzde 43,4 olarak kayıtlara geçti.

İnşaat maliyetinde 15 ay sonra düşüş

İnşaat Maliyet Endeksi aylık bazda, 15 ay sonra yüzde 0,03 düşüş gösterdi. Sektöre göre azalış, dünya emtia fiyatlarının dengeleme sürecine girmesinden kaynaklandı. İnşaat maliyet endeksinde aylık bazda düşüş yaşandı. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Şubat 2021 İnşaat Maliyet Endeksi verilerine göre, İnşaat Maliyet Endeksi 15 aydan sonra yüzde 0,03 azaldı. Malzeme endeksi bir önceki aya göre yüzde 0,04, işçilik endeksi yüzde 0,02 azalırken, bir önceki yılın aynı ayına göre malzeme endeksi yüzde 31,64, işçilik endeksi yüzde 19,73 arttı.

Tüketici güveni yılın en düşüğünde

Türkiye İstatistik Kurumu ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliğiyle yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış Tüketici Güven Endeksi, Nisan ayında bir önce aya göre yüzde 7,5 azalarak 80,2'ye düştü. Gelecek 12 aylık döneme ilişkin Hanenin Maddi Durum Beklentisi Endeksi Mart'ta 87,9 iken Nisan'da 7,9 azalışla 81 olarak belirlendi. Mart ayında gelecek 12 aylık döneme ilişkin Genel Ekonomik Durum Beklentisi Endeksi 94,1 iken Nisan'da 11,9 gerileyerek 82,9 oldu.

Ekonomideki gelişmeler nasıl yorumlandı?

Türkiye ekonomisinin sağlıklı bir yapıya kavuşturulup yatırımların, üretimin ve ihracatın arttırılabilmesi için öncelikle kırılgan ortamı ortadan kaldıracak önlemlere ihtiyaç olduğu vurgulandı.

TÜİK enflasyonunun "inandırıcılık" sorunu var

Mahfi Eğilmez

Mart ayı enflasyonu: TÜİK: Yüzde 1,08, ENAGRUP: Yüzde 3,6. TÜİK 12 aylık enflasyon: Yüzde 16,19, ENAGRUP 7 aylık enflasyon: Yüzde 27,89 (ENAGRUP enflasyonu 7 aydır ölçüyor.) Halkın hissettiğini söylediği enflasyon yüzde 30'un üzerinde (yani yüzde 16,2'lik TÜFE'ye değil yüzde 31,2'lik ÜFE'ye yakın.) Buna karşılık TCMB'nin faizi yüzde 19. İnsanlar bu faizi, hissettikleri enflasyonun oldukça altında gördüğü için dolarizasyon yüzde 55 dolayında bulunuyor. Sokaktaki insanlara sorduğunuzda karşılaştıkları enflasyon oranını yüzde 30'lar (yani Yi-ÜFE) dolayında hissettiklerini söylüyorlar.

TÜİK sitesinde Yurtiçi Üretici Fiyatları Endeksinde (Yi-ÜFE) esas alınan üretici fiyatları; 'yurt içinde üretimi yapılan ürünlerin, KDV ve benzeri vergiler hariç, peşin satış

fiyatıdır' diye tanımlanıyor. Yine TÜİK sitesinde esas alınan tüketici fiyatları da şöyle tanımlanıyor: 'Endeksin fiyat kapsamı satın alış fiyatları olarak tespit edilmektedir. Fiyatlar, vergiler dâhil peşin ödemeler olarak belirlenerek, taksitli satışlar üzerinden fiyatlandırılmalar veya anlaşmalı fiyatlar dikkate alınmamaktadır.'

Son 12 ayda içinde KDV ve benzeri vergiler olmayan Yi-ÜFE yüzde 31,20 yükseldiği halde içinde KDV ve benzeri vergiler olan TÜFE yüzde 16,19 artmışsa bu durumda üreticiler, üretim maliyetlerine kurdan gelen artışları satış fiyatlarına yansıtamamış ve dolayısıyla ciddi biçimde zarar etmiş olmalıydılar. Birkaç aylık zararlar sineye çekilebilir belki ama bu aylarca sürerse üreticilerin batmış olması gerekir. Bilançolara baktığımızda böyle bir durum göremiyoruz.

TÜİK'ten başka enflasyonu ölçen ENAGRUP adında bir akademik girişim var. TÜİK ile aynı mal ve hizmetlerin yüzde 80'ini, aynı ağırlıklarla ele alarak hesaplıyorlar. Hesaplamadıkları 3 grubu da ay sonlarında doğrudan TÜİK hesabından alarak kendi hesaplarına ekliyorlar. ENAGRUP'un yıllık TÜFE hesabının yüzde 35'in üzerinde olacağını tahmin etmek zor değil.

TÜİK tarafından açıklanan TÜFE endeksinin gerçeği yansıtmadığı konusunda insanların kuşkularının haksız olmadığı görülüyor.

FED'in eski başkanı, ABD Hazine Bakanı Janet Yellen, dikkate alınması gereken bir uyarı yaptı: "Global ekonomide kalıcı ayrışma yaşanabilir." Kalıcı ayrışma; zaten gidecek bozulan gelir dağılımının ülkeler arasında daha şiddetli yaşanacağı kehanetidir.

Yellen'e göre IMF ve Dünya Bankası'nın kalkınmakta olan ekonomileri desteklemesi şart. Yetmiyor; yoksul ülkeler için Uluslararası Kalkınma Birliği Fonu kurulmalı, 650 milyar dolarlık özel çekme haklarının da yoksullara aktarılması gerekiyor. Görünürde zengin ile yoksul arasındaki uçurumu kapatmaya yönelik öneri bu. Fakat yakın tarih; farklı şeyler söylüyor. Özellikle Dünya

Dünya ekonomilerinde kalıcı ayrışma tehlikesi

Şeref Oğuz

Bankası'nın son 50 yıldır yoksul ülkelere yaptığı yardımların, fakirliği yok etmek şöyle dursun; daha da derinleştirdiği gerçeği söz konusu...

Sebebi şu; yardımların yoksul ülkedeki muktedir yönetim üzerinden dağıtılması... Hal böyle olunca, yoksul ülkenin tek adamlarının bunları halkı baskılamak ve kişisel güçlerini arttırmak için kullanmaları... Eski yöntemler kullanılacaksa, Yellen'in yardım önerileri yeni diktatörler yaratacaktır. Kalıcı ayrışmaya gelinece... Katılıyorum. Zira bilginin yeni zenginlik kaynağı olduğu günümüzde bilgi uçurumu öylesine açıldı ki geride kalanların önde gidenleri yakalayabilmesi artık mümkün değil.

Zenginlik, servet sahipliğidir. İster kişisel ister ulusal olsun, fiziksel servet tasarrufun yatırıma dönüşmesiyle birikir. Servet "para birimi" (TL veya dolar) ile ölçülür. Bu ölçüm, nispi fiyat değişimleriyle durduk yerde azalıp, çoğalabilir. Ayrıca kurlar değiştiğinde, farklı para birimleriyle ölçülen "aynı servet" in miktarı "aynı çıkmaz". Mesela Türkiye'nin milli geliri dolarla azalıyor, ama TL ile artıyor.

Aynı şekilde ülkemizin milli serveti de dolarla azalıyor ama TL ile artıyor. Ancak "insan yapması" fiziksel servet, somuttur. Binadır, handır, hamamdır, fabrikadır, arabadır, yattır, kamyondur, barajdır, havalimanıdır, limandır, altındır, vs. Bunlarda bir eksilme veya çoğalma yoksa,

Fakirleştikçe zenginleşiyoruz

Ege Cansen

fiziksel servet değişmemiştir. Ama fiziksel servetin parasal tutarı/ölçümü değişmiş olabilir. İnsanlar zenginleştikçe tüketim için daha rahat para harcar. Geliri artmasa, hatta azalsa bile serveti çoğalanlarda bir hovardalık gözlemlenir. Bunun sebebi "zenginleştim" duygusudur. Varlık fiyatlarının TÜFE'den hızlı arttığı yani "emlak ve hisse fiyatlarının" balon yaptığı dönemlerde hane halkının tüketim harcamaları patlar. Hal böyle olunca talep coşar, milli gelir artışı hızlanır. Ancak şişen balon sonunda

patlar. Bu sefer, geliri azalmasa bile serveti küçülen kişide fakirleştim duygusu oluşur ve harcamalarını kısarlar. Toplam talep düşer, ekonomi krize girer.

Kaynak, Türkiye İstatistik Kurumu. Veriler, "Bu kadar kısa bir dönemden yola çıkarak sonuca ulaşmak yanıltıcı olur" denilemeyecek kadar uzun bir süreyi kapsıyor. Son 10 yıl 3 aylık bir dönemden söz ediyoruz. Ve bu on yılı aşkın dönem bize şunu söylüyor: "TL'ye güvenip tasarrufunu TL cinsi tutanın eli yanar!"

TÜİK'in her ay açıkladığı finansal tasarruf araçlarının nominal ve reel getirisine ilişkin verilerden hareketle 2011 yılından bu yana olan dönemin özetini çıkardık. Finansal tasarruf araçlarını temel olarak ikiye ayırmak gerek.

Mevduat, hisse senedi ve devlet iç borçlanma senedi olarak TL cinsi araçlar ve dolar, euro ve külçe altın olarak döviz bazlı araçlar... İşte bu

Gel de "TL'ye güven" diyenlere inan

Alaattin Aktaş

10 yıl 3 aylık dönemde tercihini TL cinsi araçlardan yana kullananların yüzü gülmemiş. Tasarrufunu mevduat olarak tutmayı tercih edenlerin getirisi 2010'dan bu yılın Mart ayı sonuna kadar yalnızca yüzde 0,69. Yüzde 1 bile değil. Hisse senedini tercih edenler bu dönemde 100 liralарının 22 lirasını kaybetmiş. Parasını devlete borç verenler ise 16 lira kayba uğramış. 2010 sonundaki 100 lira, geçen ay sonu itibarıyla 84 liraya inmiş. Döviz cinsi tasarruf araçlarında ve döviz bazlı altında ise uzun vadede ciddi oranda reel getiri oluşuyor. İşte 10 yıl 3 aylık dönemin bilançosu... Euro yüzde 58, dolar yüzde 76, altın ise yüzde 116 oranında reel getiri sağlamış.

Gazete köşelerinde, konferanslarda, televizyon ekranlarında, artık her neredeyse 'yeni ekonomik model' diye ahkâm kesen özellikle etkili ve de yetkili olduklarını düşünen kişilerin oturup bir düşünmelerinde sayısız fayda var. Neden Hazine'nin 5 yıl vadeli tahvilinin faizi yüzde 20'ye sığardı? Neden önümüzdeki 12 aylık dönemde -cari işlemler açığından doğacak döviz ihtiyacı dışında- 190 milyar dolar dış borç ödemesi olan Türkiye, gelişmiş ülkelerin dolar cinsinden borçlanma faizinin 5 puan üzerinde bir maliyete katlanmak zorunda?

'Yeni ekonomik model' deyip durdum. Aslında tam olarak ne olduğu da belli değil. Hayal meyal anlaşılan şu: İhracata dayalı bir

Yeni ekonomik model?

Fatih Özatay

büyüme modeli isteniyor. Bunun için liranın reel olarak değer kaybetmesi gerektiği düşünülüyor. Ekonomi biraz tokezediğinde hemen kamu bankaları eliyle kredi musluklarının açılmasının caiz olduğuna inanılıyor. Elbette Merkez Bankası da politika faizini düşük düzeylerde tutmak zorunda. Devlet, tam gaz inşaat yatırımlarını sürdürmek durumunda. Falan... 'İhracata dayalı büyüme modeli' kısmı elbette güzel. Ancak böyle bir politikaya başladığında 'miras alınan' kırılganlıklarla hiç mi hiç uyumlu değil. Teknik deyi-

miyle 'başlangıç koşullarını' dikkate almayınca da yeni ekonomik modelin kurgusu ölümcül hatalardan yakasını kurtaramıyor. Sonucunu şu sıralarda gördüğümüz gibi...

Son günlerde muhalefetin başlatmış olduğu "128 milyar dolar nerede?" tartışması yazılı ve görsel basında yoğunluk kazanmaya başladı. Hükümet yetkilileri bu konuya ilişkin çeşitli açıklamalarda bulundular. Söz konusu tartışmalara ilişkin bize göre aydınlanması gereken soruları sıralayalım.

1- TCMB'nin her yıl yayınlamış olduğu "Para ve Kur Politikası" metinlerinde "Dalgalı Kur Rejimi"nin uygulandığı, döviz kuru hedefi ve buna ilişkin politika aracı olmadığı, döviz kurlarının piyasalarda arz-talebe göre belirlendiği vurgulanmaktadır. Karşılaşılabilecek iç ve dış şokların olumsuz etkilerinden kurtulmak ve ülkeye duyulan güveni arttırmak için güçlü rezerv pozisyonunun öneminin altı da çiziliyor. Bu ilke ve tespitlere rağmen döviz kurunun kamu bankaları aracılığı ile baskılanmaya çalışılması dalgalı kur politikası ilkelerine aykırı olmaktadır. Ekonomi yönetiminin sermaye kontrollerinin olmadığı ortamda hem faizi hem de döviz kurunu kontrol etmenin imkânsızlığını bilmemesi mümkün değildi. Finans piyasalarında dikkate alınan kriterlerden "Kısa Vadeli Borçlar/ Rezerv oranı" yüzde 49 iken diğer gelişmekte olan ülkelere bu oran, yüzde 200 - yüzde 449 aralığında. Sadece bize yakın Güney Afrika'nınki yüzde 72. Aynı şekilde IMF rezerv yeterlilik rasyomuz 2003 yılında yüzde 104 iken 2021 Şubat ayında yüzde 75'lere düşmüş durumda. Bu yanlış politikalar sonucu CDS primimiz de (435) emsal ülkelere göre oldukça yüksek seviyede. Dış ödemelerin finansmanında kırılganlık algısını bu yanlış uygulamalarla kendi kendimize yaratmış olmadık mı?

2- 2017 yılında yapılan protokol bilgisine kamuoyu 2021 yılında ulaştı. Anılan protokolün ayrıntıları tam olarak açıklanmadı. Bağımsızlık, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerine rağmen bu protokol neden gizli tutuldu. Bu protokol-le TCMB'nin döviz politikası, rezerv yönetimi

**Rezerv ve
protokol tartışmaları**

M. Saim Uysal

Hazine ve kamu bankalarına kısmen devredilmiş olmuyor mu? Bu işlemin hukuki sorumluluğu var mı, varsa kimlere ait, bakanlıkta mı başkanlıkta mı?

3- Ekonomi Literatüründeki "İmkânsız Üçlü" kuralına rağmen bu yanlış politikalarda uzunca bir süre ısrar edilmesi yerleşiklerin güven kaybı ile dolarizasyonun artışına ve yüksek altın talebine neden olunması ekonomi için yanlış kaynak dağılımına neden olmamış mıdır? Döviz kurlarının bu dönemde aşırı artışının ülkemize maliyeti ne kadar olmuştur. Bankacılık sisteminin olası risklerini arttırmamış

mıdır?

4- Bu uygulamalar sonucunda aynı dönemdeki özel bankaların yüksek kambiyo karlarına rağmen kamu bankalarının 2020 yılındaki ciddi kambiyo zararlarının (Halkbank -8.063, Ziraat Bankası -6.578 ve Vakıfbank -2.604 milyon TL) sorgulanması gerekmez mi?

5- TCMB'nin 2016 yılına kadar döviz alım-satım ve doğrudan müdahalelerinde uygulamış olduğu ihale yöntemleri ile piyasa duyuruları ilkelerine neden başvurulmamıştır. 2020 Kasımı'ndan sonra eleştirilen bu yöntemlerin uygulanmadığı ve uygulanmayacağı Sn. Bakan Elvan tarafından ifade ediliyor. Bu tespit önceki uygulamaların doğru olmadığının kabulü anlamına gelmiyor mu?

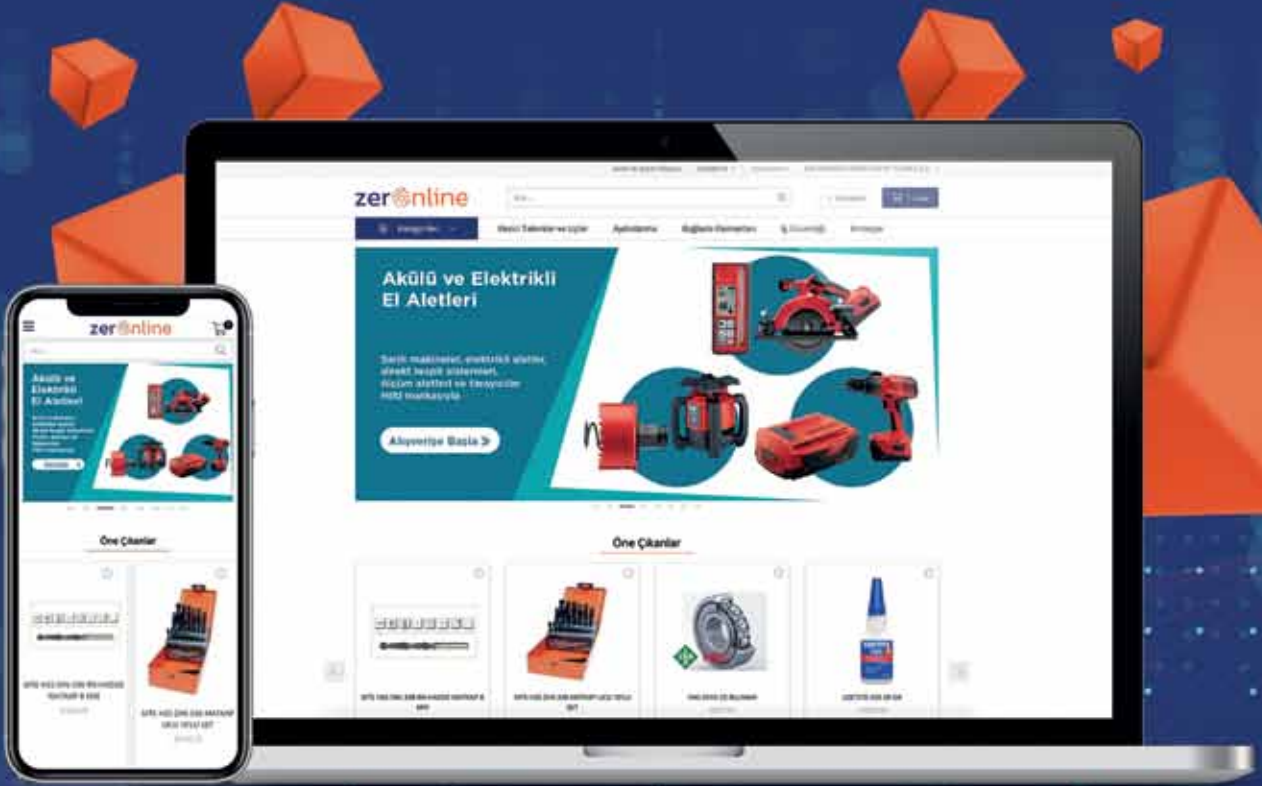
6- Yanlış politikalarda ısrar edilmesi sonucu risk primimizdeki yükselmelerle artan borçlanma maliyetlerini sürekli ödemek zorunda kalmıyor muyuz? Meydana gelen kredibilite açığının kapanması ve satılan rezervleri tekrar biriktirmemiz ne kadar süre alacak?

7- Yetkililer her talep edene konvertibilite gereği döviz satılmasının zorunlu olduğu gibi hiçbir doğruluğu olmayan açıklamalar yaptılar. Gerçekte böyle bir satış zorunluluğu yok. Talep devam ediyorsa arz-talep gereği kurların sadece yüksek seviyede dengelenmesi söz konusu olur.

Şirketinize özel bir katalog düşünün, üstelik size özel avantajlarla!

Türkiye'nin lider satın alma ve tedarik zinciri yönetimi şirketi Zer, 16 yılı aşkın süredir geliştirdiği satın alma uzmanlığı, teknoloji ve güveni bir araya getiren online sipariş yönetimi sistemi ZerOnline ile malzeme satın alımlarınıza yeni bir deneyim getiriyor.

Zer'in uzman satın alma ekibi, ZerOnline kullanıcısı olmak isteyen şirketler için endirekt malzeme ihtiyaçları ve satın alma hacmi üzerinden özel anlaşmalar gerçekleştiriyor. Şirketin taleplerine ve satın alma ihtiyaçlarına uygun olarak 80 alt kategoride 400 bin çeşit ürün arasından online bir ürün kataloğu oluşturuluyor ve farklı tedarikçiler ile toplu satın alma hacmi üzerinden yapılan anlaşmalar sayesinde belirlenen avantajlı fiyatlar ile online sipariş yönetimi sistemi kullanıma açılıyor. Kullanıcılar, dakikalar içerisinde ihtiyaç duydukları ürünleri sipariş verebiliyor ve ödemeyi ister kredi kartı ister fatura ile gerçekleştirebiliyor.

ZerOnline, şirketlerin ihtiyaç duyduğu ofis, kırtasiye, gıda, temizlik, ambalaj ürünlerinin yanı sıra teknik ürünlerini de kullanıcılarına sunuyor. İş elbiselerinden el aletlerine, kesici ekipmanlardan bağlantı elemanlarına uzanan geniş teknik kataloğu ile özellikle imalat alanında faaliyet gösteren şirketlerin ihtiyaçlarını karşılıyor.

ZerOnline'da müşteri bazlı özelleşen ekranlar sayesinde her müşterinin faaliyet alanına ve önceki siparişlerine uygun ürünler gösterilirken, üyelik girişi yapıldıktan sonra kategori bazlı yapılan yetkilendirmeler ve organizasyon şemaları ile kişi bazlı listelemeler de oluşturulabiliyor. Kurumsal genel merkezlerin ve fabrikaların yanı sıra bayi ve servis teşkilatlanmaları için de kolaylık sağlayan bu sistem ile aynı organizasyondan birden fazla kullanıcı aradığı ürüne hızlı şekilde ulaşabiliyor.

SAP, ERP gibi satın alma ve tedarik zinciri yönetiminde kullanılan sistemlere de entegre olabilen ZerOnline, iş ortaklarına zaman ve maliyet tasarrufu ile uçtan uca online sipariş yönetim imkânı sağlıyor.

Ürün Kategorileri

• Teknik Katalog

• İş Güvenliği Malzemeleri

• Temizlik Malzemeleri

• Gıda Malzemeleri

• Kırtasiye

• Ambalaj Malzemeleri

• Teknoloji - Elektronik

• Endüstriyel Gazlar

Kullanım Özellikleri

- Mobil ve Tüm Tarayıcılar ile Uyumlu
- Kolay Ürün Arama ve Detaylı İnceleme
- Excel ile Sepet Oluşturma
- İhtiyaç Listesi Oluşturma
- Ürün Karşılaştırma
- Sipariş Tekrarlama
- Çoklu Teslimat Seçeneği

Dünyanın 5 kıtasında kendisiyle yarışan şirket **GİMAS**

İdealist bir yüksek mühendisin "ithal etmek yerine neden kendi vatanımızda daha ucuza üretmiyoruz?" düşüncesiyle kurduğu ve küçük bir atölyeden yola çıkan şirket, bugün dünyanın 5 kıtasına yayılan 90 ülkede dünya devlerinin cesaret edemediği projelere imza atıyor. Çimento, maden, enerji santralleri, petrokimya tesislerine makine ve ekipman üretimi yapan GİMAS, insan kaynağına yaptığı yatırımlarla da adından söz ettiriyor. Şirket anayasası doğrultusunda kendisine 100'lü yaşları hedefleyen GİMAS'ın marka yolculuğunu, şirketin ikinci kuşak yöneticilerinden Bekir Girgin ile konuştuk. Girişimcilere yol haritası niteliğindeki söyleşimize davetlisiniz.

■ Gımas'ın hikayesi nasıl başladı?

Makine Yüksek Mühendisi babamız Şamil Girgin'in, İzmir Aliağa Rafinerisi'nde mühendislik yaparken; yurtdışından yüksek bedellerle satın alınıp rafineriye getirilen makinaların "neden tarafımızdan yerinde daha az maliyetle üretilmediği" sorusunu sorması hepimiz için bir dönüm noktası oluyor. Bu düşünce ile rafineriden ayrılıp, Ödemiş'te 5 kişi ile 144

Ödemiş'te 5 kişiyle 144 metre-karelik bir atölyeden yola çıkan Gımas, İAOSB'de çimento, maden, enerji ve petrokimya tesislerine yaptığı makine ekipmanlarıyla Kolombiya'dan Fransa'ya hatta Çin'e uzanıyor.

metrekarelik bir atölyeyi kurup imalat yapmasıyla başlayan GİMAS'ın hikayesi, kendisi gibi yapabilirliklerine güvendiği yol arkadaşlarını ve ailesini arkasına destek olarak devam etmektedir.

İlk kullanılan tezgah, firmaya girer girmez cam pano içerisinde halen sergilenmektedir.

Firmamızın ilk büyük işi, 1976 senesinde İzmir Rafinerisi Türbojenaratör Binası Çelik Konstrüksiyonu İmal ve Montaj işi oldu.

1992 senesinde İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ne taşınmamızla birlikte imalat kapasitemizi büyütürken çimento, maden, enerji santralleri, petrokimya tesislerine makine ve ekipman üretimine başladık.

■ **Bugünkü çalışma hacminiz, personel sayınız hakkında bilgi verir misiniz?**

2016 senesinden itibaren ürün yelpazemize hidroelektrik ile nükleer enerji santralleri alanındaki makine ve ekipmanları ekledik. Kurulduğumuz günden beri firma olarak zor işleri gerçekleştirme hedefindeyiz. Yurtdışında çoğu firmanın teklif bile vermek istemediği, GİMAS'a sorulduğunda imal etmeyi bir an bile tereddüt etmeden kabul ettiği dünyanın en büyük değirmeni, Brezilya olimpiyatlarında kullanıldı. 2014'te imalatı yapılan 300 tonluk değirmen, 2016

yılında Brezilya'da düzenlenen olimpiyatlar için yapılan inşaatlardaki çimentoları öğüttü. Türkiye'de ilk kez, hidroelektrik santrallerinde elektrik üreten ana ünite olan türbin yerli ve milli olarak geliştirildi ve üretimi yapıldı. (MİLHES Projesi) 2018 senesinde de RES üretimindeki çalışmalarımızı YEKDEM politikalarına paralel olarak geliştirdik.

Bütün bunları yetiştirmiş, tecrübeli, yetkin çalışanlarımızla birlikte başardık ve başarılarımızın sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla son yıllarda kadromuza gençleri ekledik. Şu an için 27'si mühendis olmak üzere; 250'ye yakın çalışmamız var. Bununla birlikte, tedarik zincirimiz ve teknolojik uzmanlıklarda destek aldığımız firmalar ile meslek hayatına dokunabildiğimiz kişi sayısının bu sayının çok üzerinde olmasının mutluluğunu yaşıyoruz. 2020 yılı sonunda başladığımız yeni yatırımımızla birlikte GİMAS ailesi gittikçe büyüyerek, daha büyük başarılarla imza atacaktır.

■ **Üretim serüveninizde GİMAS'ı bugünlere taşıyan 'olmazsa olmazlar' nelerdir?**

Pandemi nedeni ile iş dünyası hızlı bir dönüşüm geçiriyor. Bu değişim sürecini yürütürken şirket kültürünün olmazsa olmazlarını düzgün oluşturabilmiş firmalar gele-

ceğe taşıyor. Bugün bütün yatırımı yapay zekaya yapıp, insanları sistemden çıkaran yönetim anlayışında olan firmaların gelecek için büyük risk altında olduğu, yaşanan son gelişmeler ile anlaşıl-
mıştır. Çünkü hiçbir yapay zekanın olağanüstü bir durum karşısında inisiyatif alabilme ve hızlı karar verme yetisi olmadığı için insanlar tarafından yönetilmeyen sistemlerin krizleri yönetemeyeceğine karar verilmiştir.

Bu bağlamda, geçmişten gelip bizi geleceğe taşıyacak en önemli "olmazsa olmaz"ımız, "insan"a yaptığımız yatırımdır. Çalışanlarımızın eğitimi ve gelişimi için yaptığımız yatırımlarımızı bir adım ileriye taşıyarak; yönetim, liderlik, tavsiye verme, iletişim ve etkileşim gibi yeteneklerinin geliştirilmesi hususunda yapacağımız çalışmalarla bunu gelecekte de devam ettireceğiz.

Geleceğin başarılı kurumları insana, çeşitliliğe, kültüre, çalışan yetkinliklerine yoğun bir şekilde yatırım yapan şirketler olacak. Makinaların insanı değil, insanların makinaları yönettiği sistemlerde insanlığı, çevreyi ve dolayısıyla dünyayı korumayı başarabileceğiz.

GİMAS çalışanlarının stres toleransı, eğitime önem vermesi, takım çalışmasına uyumlu olması, yetenek ve yapabilirliklerinin yerinde kullanılması, hızlı ve doğru karar verme, yaratıcılık ve inisiyatif alma becerisi olmazsa olmazlarımızdandır.

Biz firmamızın ilk kurulduğu günden itibaren 50'li seneleri değil; 100'erli seneleri kendimize ortak hedef olarak koyduk. Böyle bir hedefin stratejik olarak yönetilebilmesi için kurumsallaşma kaçınılmaz.

Problem çözme odaklı olmayan, kişisel yönetimini başaramayan, takım çalışmasına uyum sağlayamayan, teknolojiyi kullanamayan çalışanlar ile firmanızı geleceğe taşıyamazsınız. Bu nedenle kazanım odaklı yönetim sistemimizi etkin İnsan Kaynakları Yönetimi ile destekliyoruz. Çünkü, "Çözümüne ortak olmayanlar sorunun bir parçası olurlar."

■ Markanızın sürdürülebilirliğini hangi prensipler doğrultusunda sağlıyorsunuz?

Uzun vadeli hedeflerimizin yanı sıra kısa vadeli hedeflerimizi belirleyip, gerçekleştirmek için stratejik planlamalarımızı yapmamız,

yaşanabilecek çok büyük olumsuzluklardan bile etkilenmemizin önüne geçiyor.

Daha kuruluş hikayesinden de anlaşılacağı gibi GİMAS her zaman için kimsenin yapmaya cesaret etmediği işleri yapma konusundaki girişimciliği ile fark yaratmıştır. Bu özelliğimiz sayesinde; Türkiye'nin büyüyen RES sektöründen tamirleri yapılan hidroelektrik santrallerine, genişletilen rafinelerinden Fransa'nın yenilenen metrosuna hatta Kolombiya, Amerika, Avrupa, Hindistan, Çin ve Endonezya'ya kadar dünyanın 5 kıtasındaki yaklaşık 90 ülkede, yapmış olduğumuz ekipmanlar ile yer almaktayız.

Her zaman için gelecek ile geleneği bağlamada bir köprü görevi gördük. İhtiyaç olan alanlarda, katma değeri yüksek sektörlerde yer almaktayız.

Enerji ihtiyacının artması ile insan ve çevre sağlığı için seçilen yenilenebilir enerji kaynakları sektöründe kısa zaman içerisinde yer edindik. Bu kaynakların kurulumları esnasında oluşabilecek hasarların önüne geçmek için son teknolojinin kullanılmasında tereddütsüz tercih edilen markalardan birisi olduk. Her zaman kendimiz ile yarışıyoruz.

■ Marka olmanın dezavantajları var mı?

Marka doğulmaz marka olunur. Bu köşede yer alan yazıları da dikkate alarak şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki markalaşma bir sonuçtur, bu yolun başlangıcı ise üretim çıktısı ürünler ile olur. Biz olaya sadece marka gözü ile bakıp, bu ihtiyacı doğuran nedenleri ve asıl çıkış noktasını unutursak marka olmayı dezavantaja döndürmüş oluruz.

GİMAS, hiçbir zaman başlangıç noktasını unutmadı. O nedenle şu an için markalaşmanın getirdiği herhangi bir olumsuzluk hissetmiyoruz. Çoğu müşterimiz bizimle fiziki olarak tanışmadan önce bitirdiğimiz projeler ile bizleri tanıyor. "Bu işi GİMAS yapar"ı duyarak bize ulaşıyor. Yıllardır kazandığımız güveni boşa çıkartmıyor, sözümüzün arkasında durarak tüm projelerimizi bitiriyoruz. Yeri geliyor kar ediyor yeri geliyor zarar ediyor ama her zaman dengemizi koruyoruz. Dolayısı ile müşterilerimize kazandırırken, müşterilerimiz ile birlikte kazanıyoruz. Yılların emeği ile yarattığımız markamıza yakışır şekilde hareket etmiş olmamızın rahatlığını, çalışanlarımız ile birlikte bir aile firması olmamıza borçluyuz.

■ **Ayakta kalabilmenin oldukça zor olduğu dönemleri başarıyla geride bırakarak bugün üretimde yarım asra merdiven dayamış başarılı bir aile şirketisiniz. Türkiye’de**

aile şirketlerinin markalaşma üzerindeki avantaj ve dezavantajlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye’de akla ilk gelen 5 marka nedir diye bir sokak röportajı yapılacak olursa, eminim ki en yüksek oranları alan firmaların hepsi aile firmalarından çıkacaktır. Bunun en önemli nedeni gerek ülkemizde gerek yurtdışında uzun yıllar varlıklarını sürdürebilen firmaların aile firması olmasından kaynaklanmaktadır. En kısa vade ile var olduğu söylenilen aile şirketleri bile en az 2 nesli görür ki bu nereden baksanız 30-40 seneye denk gelir; oysa hangi firma tek başına 40 senelik bir varlığı garantileyerek iş hayatını başlatabilir? Bu nedenle bazen, aile şirketlerinin bu koşullar gözetilmeksizin hak edilmeyen bir eleştiri ile değerlendirildiklerini düşünüyorum.

Biz firmamızın ilk kurulduğu günden itibaren 50’li seneleri değil; 100’erli seneleri kendimize ortak hedef olarak koyduk. Bu nedenle, böyle bir hedefin stratejik olarak yönetilebilmesi için markalaşma ve kurumsallaşma kaçınılmazdır. Kurumsal sisteme aile üyelerimiz de tabidir, ayırım yapmıyoruz. Yani aile üyelerimizden hiç birisini profesyonel olarak unvanlarını hak etmedikleri müddetçe terfi ettirmiyoruz. Bu da çalışanlarımızda GİMAS’a karşı güven oluşturuyor ve motivasyon sağlıyor.

Yetkinlikleri fazla olan çalışanlarımızın şirket yönetimine katılmasını sağlıyor ve liderlik özelliklerini geliştiriyoruz. Ayrıca mesleğe bizlerle başlayan çoğu çalışanlarımızı aile fertlerinden ayırmıyor olmamız, firmamızın markasını oluşturan özelliklerimizin en önemlilerinden birisidir.

GİMAS sadece Girgin ailesi olarak çalışanlardan dolayı değil, bizlerle bir aile gibi çalışan ekibimiz dolayısı ile de Aile Şirketi unvanını taşımaktadır.

Gelecek nesillerimize, bu aileye doğmuş olmalarından dolayı yeteneklerini ertelemeleri ya da ötelemeleri beklentisinden uzak; özgür iradeleri ile mesleklerini seçme şansını sağlıyoruz. İş dünyasında aile firmalarının uzun soluklu sürdürülebilirliklerini sağlamaları için süreç içerisinde yönetimi şirket profesyonellerine devretme planları kaçınılmazdır.

■ **Yıllar önce sayın Şamil Girgin ile yaptığımız röportajda Şamil Bey her şirketin anayasası olması gerektiği üzerinde önemle durmuştu. Güçlü aile şirketi bağınız da bu kavramın önemsenmesinin ne denli doğru olduğunun altını çiziyor. Şirket anayasasına ilişkin neler söylemek istersiniz?**

Aile firmalarında ANAYASA olmazsa olmazlardandır. Bugün için bütün yetkileri tek bir kişinin eline aldığı küçük ve orta ölçekli aile şirketlerinin çok kısa sürede yok olduğunu düşünen ve kurumsallaşmanın önemine değinen aile firmalarında bile halihazırda bir şirket anayasası yapmadıkları görülmektedir. Oysa sizin de değindiğiniz gibi biz anayasamızı 1995 senesinde yaptık.

Bir aile söz konusu olduğu zaman her ferdinin aynı özellik, yetenek ve kabiliyette olmasını bekleyemezsiniz. Ama bu ayrışmaya rağmen aileyi aile yapan ortak değerleriniz

Çoğu müşterimiz bizimle fiziki olarak tanışmadan önce bitirdiğimiz projeler ile bizleri tanıyor. “Bu işi GİMAS yapar”ı duyarak bize ulaşıyor. Yıllardır kazandığımız güveni boşa çıkartmıyor.

vardır: Büyüklere saygı, küçüklere sevgi, yardımlaşma, destek olma, vatana yararlı bir insan olma, dünyaya güzellik katma vb.

Bu nedenle şirket anayasası ailedeki kişilik farklılıklarından dolayı ortaya çıkabilecek yönetsel anlaşmazlıkların

önüne geçerken, aile değerlerinizi firmanıza yansıtmaya yarıyor.

Günümüzde 3. ve 4. kuşak ile devam eden aile firmalarına bakacak olursak, kişilik özelliği farklı üç kardeşin bireysel yeteneklerini bırakmadan, ayrı yeterliliklerine ve özelliklerine rağmen kemikleşmiş şirket kültürlerine hiçbir zarar vermeden holding yönetimini başarı ile yönettikleri çok örnek görebilirsiniz. Hatta aile firmalarının anayasası tartışmaları yapılırken, firmaların üretim konusu haricinde başarılı olabilecek ama firmaya hiçbir katkı sunamayacak aile fertlerinin sadece yasal haklarını kullanmalarını, ortaklık yapısı haricinde yönetim kurulunda görev almamalarının firma adına daha yararlı olduğu görüşü yaygınlaşmaktadır.

Bu hali ile şirket anayasası, yönetimde söz alacak aile üyelerinin profesyonelleşmesini de sağlamaktadır.

Babam ile aile anayasamızı yaparken en önemli hedefimiz GİMAS'ın 100'lü yaşlar görmesiydi. Bizler çocukluk ve gençlik yıllarımızda atölyede tulumları giyip kaynak makinasını elimize alarak GİMAS'ta çalışmaya başladık ve bizden sonra gelen nesil de aynı şekilde bizim gibi yaz tatillerini tulumları ile atölyelerimizde geçirdiler. Hatta Covid-19 salgını nedeni ile eğitim hayatına ara vermek zorunda kalan oğlum, firmada kriz yönetimi süreçlerinde en büyük destekçilerimden birisi oldu.

Ailemizin olmazsa olmaz değerlerinin anayasallaştırılması gelecek kuşaklar için başarılı firma yönetiminde aydınlatıcı olacaktır.

Alternatif Lease ile iřinizi birlikte büyütelim

Uzman kadromuzla finansal kiralama ihtiyaçlarınıza özel     mler ve yüksek kalitede operasyonel hizmet sunuyor, uzun vadeli yatırım projelerinizin her adımında yol arkadaşı olmak istiyoruz.

Abdurrahman
ŞENOL

OSB'lerde yapılacak kamulaştırma

OSB, onaylanmış plandaki taşınmazların iktisabı için, OSB adına yapılacak olan kamulaştırma işleminin gerçekleştirilmesini Valilik, İl Özel İdare-si, Belediye veya YİKB'den isteyebilir.

Organize sanayi bölgelerinin alanlarının belirlenmesi için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca alınan kamu yararı kararı sonrasında onaylanmış planda kalan ve özel mülk niteliğindeki taşınmazların ya rızaen satın alınması ya da kamulaştırılması gerekmektedir.

Kamulaştırma usulüne geçmeden önce bilinmesi gereken kamulaştırma işlemlerinin başlaması için en önemli husus kamu yararı kararıdır. Kamulaştırma işlemlerinin yapılabilme şartı kanunda yer aldığı üzere Bakanlık tarafından verilecek kamu yararı kararının varlığıdır. Bakanlık bu yetkisini, yer seçimi kesinleşmiş olan alan ile onaylı sınırdaki bulunan alanlar ile sınırlı bir şekilde kullanabilmektedir. 27327 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olan Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği'nin 10. maddesi hükmü uyarınca kamu yararı kararı; OSB'nin tüzel kişilik kazanmasını takiben alınacak müteşebbis heyet kararı, işletme aşamasında genel kurul kararı, yer

seçimi kesinleşen alan ile bölgenin gerçekleştirilmesi için zorunlu olan ve Bakanlığın uygun gördüğü teknik altyapılarla ilgili alanlar için 1/5000 veya 1/2000 ölçekli mahalli kadaströ müdürlüğünce onaylı kadastral pafta ile birlikte yönetim kurulu tarafından bakanlığa başvuruda bulunarak alınmaktadır.

Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'nun 5. maddesinde yapılan 2012 tarihli değişik ile OSB tüzel kişiliğinin bizzat kamulaştırma işlemini yapabilmesini sağlayan ifade Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Buna göre Anayasa Mahkemesi; OSB Kanunu'nun 5. maddesinde yer alan "OSB, müteşebbis heyetin başvurusu üzerine Bakanlıkça verilen kamu yararı kararı ve sınırları belirlenmiş yetki çerçevesinde kamulaştırma işlemleri yapabilen veya yaptırabilen bir özel hukuk tüzel kişiliğidir." ifadesinde bulunan "yapabilen" ibaresini ve "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Bakanlıkça verilen kamu yararı kararlarının uygulanmasına yönelik

olarak Organize Sanayi Bölgeleri tarafından tesis edilen kamulaştırma işlemleri bu kanunun 5. maddesi kapsamında kabul edilir.” hükmüne sahip geçici 11. maddesini Anayasanın “Mülkiyet Hakkı” başlıklı 35. maddesi ve “Kamulaştırma” başlıklı 46. maddesine aykırı bularak iptal etmiştir. İptal sebebiyle kamulaştırmayı doğrudan yapamayan OSB’ler kamulaştırma yaptırabilen nitelik kazanmıştır.

Organize sanayi bölgelerinde kamulaştırma işlemlerine başlayabilmek için öncelikle OSB yer seçiminin yapılmış ve bakanlıkça onaylanmış olması gerekmektedir. Bu husus yasada;

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu “Yer Seçimi” başlıkla 4. maddesinde; “OSB’lere ait yer seçimi, Bakanlığın koordinatörlüğünde ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerinin katılımıyla oluşan yer seçimi komisyonunun yerinde yaptığı inceleme sonucunda, varsa üst ölçekli plan kararları dikkate alınarak yapılır” denmektedir. Yer seçimi yapılmasının akabinde yine aynı maddenin 4. fıkrası da; “Seçilen alanda özel mülkiyette olan araziler bulunması hâlinde bu

araziler rızaen satın alma veya kamulaştırma yoluyla iktisap edilir. Bu nitelikte taşınmazlar hakkında 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümleri uygulanır.” diyerek yer seçimi sonrası OSB’nin ilgili yerdeki taşınmazların iktisabını sağlayacağı belirtilmiştir.

OSB onaylanmış plandaki taşınmazların iktisabı için, OSB adına yapılacak olan kamulaştırma işleminin gerçekleştirilmesini Valilik, İl Özel İdaresi, Belediye veya Yatırım İzleme Komisyon Başkanlığı’ndan isteyebilir. OSB talebiyle ilgili kurumlar OSB adına tecil edilmek üzere kamulaştırma işlemlerini gerçekleştirecektir.

OSB’lerin pazarlık usulü veya kamulaştırma işlemi ile onaylı alandaki taşınmazları iktisap etmesinin bir istisnası olarak OSB için seçilen alanda yapılacak planlama, parselasyon ve tahsis gibi işlemler ile bunlara ilişkin olarak kullanılacak yetkiler esas itibarıyla seçilmiş olan yerdeki mülkiyet haklarının OSB tüzel kişiliğine geçmiş olması koşulu ile gerçekleşebilmektedir. Ancak onaylı alandaki özel mülkiyete ait arazi sahiplerinin OSB içinde katılımcı sıfatını kazanarak

faaliyet gösterme isteği ve başvurusunun bulunması halinde, bu taşınmazların mülkiyetinin OSB’ye geçmeden sahiplerine tahsis uygulamasının gerçekleşebileceği öngörülmektedir. Buna göre; onaylanmış planda kalan ve Bakanlık tarafından belirlenen tahsis şartlarını kabul edeceğini taahhüt eden ve OSB Uygulama Yönetmeliği’nin EK-3 sayılı ekinde yer alan noter tasdikli taahhütnameyi veren yatırımcılar olması durumunda, bu yatırımcılara ait taşınmazlar kamulaştırılmadan önceki maliklerine tahsisi yapılacaktır.

İnsani Gelişmişlik Endeksi'nde 2020 yılı performansları

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından son 30 yıldır İnsani Gelişme Raporları yayımlanmaktadır. Bu raporda yer verilen İnsani Gelişme Endeksi

(İGE); bireylerin sağlıklı ve uzun bir yaşama sahip olmaları, bilgili olmaları ve makul bir yaşam standardına sahip olmaları üzerinde kurulmuş, ülkelerin gelişim düzeylerini ölçmek için kullanılan bir araçtır.

15 Aralık 2020 tarihinde paylaşılan bu rapora göre 189 ülke içinde ilk sıralara Norveç, İrlanda, İsviçre, Hong Kong ve İzlanda oturmuştur. Bu ülkelerin de içinde bulunduğu 66 ülke "çok yüksek gelişmişlik" düzeyinde görülmektedir. Bu sıralamada "düşük gelişmişlik" düzeyi grubunun çoğunluğunun Afrika ülkelerinden oluştuğu dikkat çekmektedir.

Türkiye, İnsani Gelişme Endeksi'nde 189 ülke arasında 54'üncü sırada yer alarak üst üste ikinci kez "çok yüksek insani gelişme" kategorisine girdi. Türkiye son 29 yılda yüzde 40,7'lik artış kaydetti.

1990 yılından bu güne açıklanmaya devam edilen İGE endeksine göre, Türkiye 1990'da 144 ülke içinde 85'inci iken, 2019 yılında 189 ülke arasında 54'üncü sıraya gelmiştir. Türkiye bu verilere göre son 30

yılda Singapur ile birlikte ciddi bir sıçrama yaşayan iki ülkeden biri olmuştur.

Son 30 yılda İGE sıralamasında Norveç 21 kez birinci olurken, Avustralya 6, İsviçre 4 ve ABD 1 kez birinci olmuştur.

Eğitim şart

İGE sıralamasında Türkiye'yi aşağıya çeken en önemli verinin "ortalama öğrenim düzeyi"nde olduğu görülmektedir. Türkiye ortalama 8,1 yıllık öğrenim süresi ile 114'üncü sırada yer alırken, 16,6 yıllık beklenen öğrenim süresi ile de 22'inci sıradadır.

Bu iki eğitim göstergesi bir araya gelince Türkiye'nin "eğitim" alt boyutunda 69'uncu sırada kaldığı görülmektedir. Genel İGE sıralaması 54'üncü olan Türkiye'nin eğitim boyutunda 69'uncu olması sorgulanması gereken bir husustur.

Para her şey değil

İnsani gelişmişlik kavramı ortaya atıldığı anda pek çok kişinin aklına gelen ilk unsur gelir olmaktadır. Kişi başına gelir İGE hesaplamasının önemli bir parçası olsa da, endeks sıralamalarında kalkınmanın sadece para ile olmadığı görülmektedir. Örneğin, Türkiye'de kişi başına gelirde düşüş yaşanırken, eğitim ve sağlık alanlarındaki iyileşmeler İGE sırasını yükseltmektedir. Kişi başına en yüksek gayri safi milli gelire sahip 2'inci ülke olan Katar ise, İGE'de 45'inci sıradadır.

İllere göre gelişmişlik...

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) tarafından 81 il için hesaplanan İGE sonuçlarına göre ilk sıraya Ankara otururken onu sırasıyla İstanbul ile Kocaeli izlemekte, Antalya ve İzmir ise birlikte 4'üncü sırayı paylaşmaktadır. Bu 5 ilin dışında sırası ile Muğla, Tunceli, Eskişehir, Bursa, Tekirdağ, Yalova ve Rize, Türkiye ortalamasının üstünde kalan illerdir. Ağrı, Muş, Gümüşhane, Van ve Şanlıurfa ise son sıralarda yer almaktadır.

İzmir İGE genel sıralamasında 4'üncü

sırada iken, eğitimde ilk 8 il içinde, sağlıkta ise ilk 20 ilin içinde yer almaktadır. Gelirde ise ilk 6 içindedir.

TEPAV'ın bir başka çalışması kapsamında oluşturulan "Ulusal Rekabet Gücü Endeksi"nde ise insani gelişme ile rekabet gücü arasında pozitif bir ilişki olduğu görülmektedir. Ancak Gaziantep, Konya, Manisa, Düzce gibi illerin rekabet gücünün insani gelişim endeksindeki yerlerinin önünde olduğu; Ankara, Antalya, Muğla gibi illerde ise insani gelişmişlik düzeyi çok yüksek iken, rekabet gücünün aynı düzeye erişmediğini görüyoruz.

Tüm bu veriler bize kalkınma denilen olgunun içinde pek çok alt olgu olduğunu, tüm bu olguların teker, teker ele alınarak değerlendirilmesi ve illere göre politikaların oluşturulması gerektiğini hatırlatmaktadır. İnsanın hak ettiği yaşam düzeyine ulaşması için her detay çok dikkatli değerlendirilmelidir.

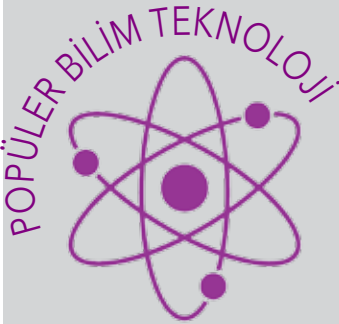
Kaynak: Ayşegül Taşöz Düşündere (TEPAV Proje Koordinatörü-N202045 çalışması)

Gökhan SEZER

Chicago Fermilab
Müon deneyi düzeneği

Hayatımızın yeni gerçeği: Müon

Müonlar da tıpkı elektronlar gibi yükünden ve spin denilen kuantum dönüşünden gelen manyetik bir momente sahip.

Pandemiye yaşıyoruz, tarihi günler yaşadık. "Daha yaşayacağımız varmış" dedirten bir gelişmeyle karşılaşıyoruz.

Olağanüstü bir keşfin eşiğindeyiz. Bugüne kadar evrenin düzenini sağlayan 4 temel kuvvetten bahsediliyordu. Şimdi "Acaba bir 5. kuvvet mi var?" diye sorduracak ve bugüne kadarki kuramları altüst edecek bir gelişme söz konusu. Öylesine bir gelişme ki muhtemelen konunun bilim insanları artık uyku uyumuyordur.

Gürültüyü koparan ve evreni sallayan **Müon** denilen atom-altı bir parçacık. Atom-altı dünyanın en gizemli elemanlarından birisi o... Müonlar ilk keşfedildikleri zamanda da

bilim dünyasını sallamış. 1936 yılında Kaliforniya Teknoloji Enstitüsü'nde (CalTech) Fizikçiler **Carl Anderson** ve **Seth Neddermeyer**'in kozmik ışınları inceleyen deneyinde keşfedilmiş ve o zaman da bu keşif büyük sansasyon yaratmış.

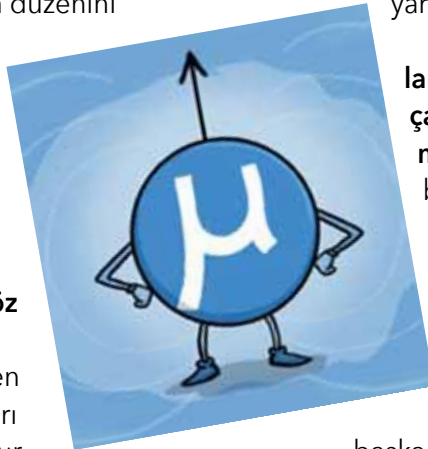
Müonlar, kozmik ışınlar dünya atmosferine çarptığında doğal olarak meydana geliyor. Müon, bizim bildiğimiz elektronlara benzer yapıda, negatif yüklü ve **elektronlardan yaklaşık 207 kat daha büyük.**

Bu yüzden son derece kararsız ve bozunarak

başka parçacıklara dönüşüyor.

Ortalama ömrü 2,2 mikrosaniye olan bir parçacıktan bahsediyoruz. Nerede ise varla yok arası bir şey yani.

Müonlar da tıpkı elektron gibi, yükünden ve spin denilen kuantum

dönüşünden gelen manyetik bir momente sahip. Her yüklü parçacık gibi etkileşime girdiğinden kısacık ömründe daha da kısa bir anda var olan sanal parçacıklar yaratıyorlar.

Bu devamlı oluşup yok olan sanal parçacıklar Müon'un manyetik momentini ölçülebilir bir şekilde etkiliyor ve değiştiriyor.

Olay burada kopuyor işte. 50 yıl önce geliştirilen ve bir şekilde evrenin işleyişini açıklayabilen **Standart Kuram** tarihe mi karışacak? Belki de bu ölçüm sonuçlarında gizli. Problem şu ki Müon'un manyetik momentinin ölçümünün yapıldığı deney sonuçlarıyla teorikte elde edilmesi gereken sonuçlar birbirini tutmuyor.

Tıpkı **Max Planck**'ın bundan 121 yıl önce 1900 yılında **Kara Cisim** ışıması deneyinde başına gelenler gibi. Sonuçları bir türlü o günkü fizik kuramlarına göre olması gereken teorik sonuçlarla tutmayan Kara Cisim ışıması deneyinde Max Planck deney sonuçlarından yola çıkarak bir sabit bulmuş (**Planck Sabiti**) ve o güne kadar bilinmeyen kuantum dünyasının kapılarını açmıştı.

İşte insanlık şimdi de tam bu noktada.

Her şey 2001 yılında New York'ta Brookhaven Laboratuvarı'nda yapılan bir deneyde Müon'un g faktörünün, teorik olarak olması gereken değerden farklı ölçülmesi ile başladı. Deneyle teori arasında farklılık durumuna anomali deniliyor ve bu duruma Müon g-2 anomali adı verildi ve teori ile deney arasındaki farklılıkta Sigma Güven Aralığı Değeri 2,7 olarak kayıtlara geçti. Büyük heyecan uyandıran bu deney Standart Kuram'a uyumsuzluk

Müon testi için 14 m çapında halka mıknatısın New York'tan Chicago'ya taşınması

J-PARC Laboratuvarı... Bir sonraki Müon g-2 deneyinin muhtemel yeri Tokai-Japonya

Mühendisler her yerde son derece homojen bir manyetik alan oluşturmak için Muon g-2 mıknatıs halkasını dikkatlice parlattı.

Müon testi için 14m çapında halka mıknatısın Chicago'da Fermilab'ta karşılanması

anlamına geliyordu.

Fizikte mevcut kuramın değişmesi için deney ile teorik olarak olması gereken değer arasındaki farkın Sigma Güven Aralığı Değeri =5 olması gerekliliği var. Bu, 3 milyon 500 binde 1 testin rastlantısal olarak farklı olması anlamına geliyor.

Bu sebepten dolayı **New York Brookhaven Laboratuvarı**'nda yapılan deneyin 4 kat daha hassas olan **Chicago şehrindeki Fermilab'ta** tekrarlanmasına karar verildi. Fermilab'ta yapılan çalışmalarda yeni bir deney düzeneğinin yapılmasının uzun zaman alacağı ve maliyetinin yüksek olacağı anlaşılınca New York'taki deney düzeneğinin sökülerek Chicago Fermilab'a taşınması fikri benimsendi. Çılgınca olan bu fikre göre **14 metre çapında oldukça hassas manyetik depolama halkası kara ve deniz yoluyla 5 bin 200 kilometre taşındı.**

2013 yılında başlayan taşıma işlemi ve adaptasyon 5 yıl sürdü ve 2018 yılında ilk deneylere Fermilab'ta başlandı. Bu deneylere 35 ülkeden 132 Teorik Fizikçi de teorik hesaplamalar ve deney sonuçlarını değerlendirmeler açısından destek verdi. Ve en nihayetinde bu zahmetli sürecin sonunda deney sonuçları Nisan 2021 başında açıklandı.

Deney sonuçları ile teorik hesaplamalar arasındaki fark büyük sonuca hissedilir şekilde yaklaştı. Sigma Güven Aralığı Değeri 4,2 olarak ölçüldü ki bu değer 40 bin deneyde 1 hatalı deney anlamına geliyor. **İşte bu ölçüm, tüm insanlığa büyük bir eşiğe geldiğimiz habercisi oldu.**

Bu arada konuyla ilgili bir grup bilim insanı da teorik hesaplamalarda hata olabileceğini ve farklı bir hesaplama yöntemi geliştirdiklerini iddia etti-

ler ve bu yeni yöntemi de bu Nisan başında aynı hafta içinde bilimsel makale olarak yayınladılar.

Şimdi sıra öncelikli olarak bu deneyi daha gelişmiş, daha hassas, bağımsız farklı bir platformda tekrarlayarak Sigma Güven Aralığı Değeri =5 değerini yakalayacak sonucu elde etmek.

Burada karşılaşılan durumun fizik yasalarını değiştirip değiştirmeyeceği, bu farklılığa yeni bir kuvvetin mi sebebiyet verdiği tartışılıyor. Bu konuda hissiyat büyük ama illa ki o deneyin tekrarlanıp deneyle teorik sonuç arasındaki farkın Sigma Güven Aralığı Değeri =5 değerini yakaladığını görmek gerekecek.

Deney için en büyük aday; **Müon**'un manyetik momentini tamamen farklı bir yöntemle ölçen ve yeni bir deneysel teknik geliştirilen, Japonya'nın Tokai şehrinde bulunan **Japonya Proton Hızlandırıcı Araştırma Kompleksi J-PARC Laboratuvarları.**

İki deney arasında 20 yıl beklendi. Bu yeni deney ne zaman olacak ve sonucu yakalayacak mı? Sonucu yakalarsa fizik yasalarına etkisi nasıl olacak? Yasalar değişecek mi? **Şimdilik bize bu tarihi anları yaşamamızın ayrıcalığının keyfini çıkarmak düşer.**

Hayatımızda artık Müon var. Bilim insanlarının uzun yıllardır zaten böyle bir derdi vardı ama artık biz sıradan insanların da nur topu gibi bir Müon anomalisi problemi var.

Bakalım bu işin ucu nerelere varacak? Çiğdem çekirdek çitleterek merakla bekliyoruz.

Müon g-2 deneyi için ekipman üzerinde çalışılıyor

İAOSB'nin okulu TÜBİTAK bölge birincisi

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nin tüm Türkiye'ye örnek gösterilen okulu, Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, TÜBİTAK Lise Araştırma Projeleri Yarışması'nda iki projesi ile Ege Bölgesi birincisi, bir çalışması ile de Bölge üçüncüsü oldu. Gerek akademik kadrosu gerekse fiziki yapısı ile öncü okullar arasında yer alan okulun başarılı öğrencileri, pandemi şartlarına rağmen kuruluşunun 7. yılında bu kez de TÜBİTAK'tan altın madalyalar kazanmanın sevincini yaşadı.

Okul öğrencilerinden Erdem Çakır ve Haluk Arhan Kaya'nın hazırladığı "Parçaların Artırılmış Gerçekliği (PAG)" isimli proje ile Yankı Çilingir ve Beren Lokmanoğlu'nun hazırladığı "Açı Bildirimli MIG/MAG Kaynağı Eğitim Torcu" isimli çalışma Bölge birinciliklerine layık görülürken; öğrenciler iki altın madalya ile 24-28 Mayıs tarihlerinde gerçekleştirilecek Türkiye finallerine katılmaya hak kazandı. Okula bir ödül de edebiyat alanından geldi. Aybuke Beliz Eroğlu ve Ömer Faruk Türk'ün hazırladığı "Edebiyat Öğretiminde Akran Saati Uygulamasının Olumlu Etkilerinin Değerlendirilmesi, Edebiyatçının

(Göz) Yaşı isimli proje Bölge üçüncülüğüne layık görüldü.

Uğurtaş: Gururluyuz

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı, aynı zamanda Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Kurucu Temsilcisi Hilmi Uğurtaş, öğrencilerin proje tabanlı eğitim anlayışı kapsamında derslerinde üreterek geliştirdikleri, bilgiden bilgi üretebilme becerilerini ortaya koydukları pek çok çalışmaya imza attıklarını söyledi.

Bilimsel proje hazırlama çalışmaları üzerinde yoğunlaştıkları TÜBİTAK projelerinde elde ettikleri dereceler ile de ulusal finalde Ege Bölgesi'ni temsil edecek öğrencileri adına gurur duyduklarını dile getiren Uğurtaş, "Öğrencilerimizle birlikte okulumuza birincilikleri ve üçüncülüğü kazandırarak Türkiye finallerine taşıyan danışman öğretmenlerimiz, alan şeflerimiz, bölüm başkanlarımız ve okul yönetimimiz öncülüğünde tüm eğitim kadromuza teşekkür ediyorum. Bizlere bu gururu bir kez daha yaşatan öğrencilerimizi kutluyor, Türkiye finallerinde başarılar diliyorum" dedi.

Meryem Fulya YAZICIOĞLU

Derin bir nefesin ardından “Güzel şeyler de oluyor” dedirten Vakıf: Ege Orman Vakfı

Kurulduğu günden bu yana kim bilir kaç fidan toprağa tutundu, kaç insanın ciğerlerine oksijen doldu, kaç canlı yeni yuvarı ile buluştu, nice erozyonlar önlendi, bereket arttı, Ege'nin tarıma damga vuran ürünlerine can suyu verildi... Bir yandan sanayi ağı ile üretime katkıda bulunurken diğer yandan vakıf çalışmaları ile doğaya destek veren duayen sanayici Cem Bakioğlu ile yalnızca Bölgemizin değil, dünyamızın soluduğu havayı güzelleştiren, kurucusu olduğu Ege Orman Vakfı'nı konuştuk

● *Şehrimize, Bölgemize, ülkemize ve dünyamıza nefes aldırın Ege Orman*

Vakfı'nı kısaca tanıyabilir miyiz?

1995 yılında Bakioğlu kuruluşlarının katkısıyla İzmir Adnan Menderes Hava Limanı çevresine 70 bin fidan dikerek Bakioğlu Ormanı'nı kurduk. Ormanımızın son fidanlarını, davet ettiğimiz dostlarımızla birlikte yaklaşık 2 bin kişinin katılımıyla diktik. Törende, 'her birimiz bir orman oluştursa, bölgemiz yemyeşil olur' diye düşündüm. Benimle bu duyguyu paylaşan dostlarımla birlikte aynı yıl Ege Orman Vakfı'nı kurduk.

Her fidanda yenilenen heyecanımızla ve doğaseverlerin desteği ile 10 milyonun üzerinde fidan dikimini gerçekleştirdik.

O yıllarda bugünkü kadar küresel ısınmadan, iklim değişikliğinden, orman-

Ege Orman Vakfı, ormanların korunması, ağaçlandırma ve çevre eğitimi konularında devlet-millet iş birliğini gerçekleştirmiş örnek bir gönüllü kuruluştur. Diktiğimiz her fidanda heyecanımız yenileniyor.

sızlaşmadan, kuraklıktan söz edilmiyordu. Günümüzde, tüm dünyayı tehdit eden bir boyuta gelen küresel iklim krizi çağımızın en önemli sorunu haline gelmiştir.

Şimdi geri dönüp baktığımızda Ege Orman Vakfı'nı kurmakta ne kadar isabetli davrandığımı daha iyi anlıyorum.

26 yıl önce kurşun kalem yüklüğünde diktiğimiz fidanlar bugün ağaç olup ormanlara karıştı. Bu tablo ile gurur duyuyoruz.

Ege Orman Vakfı kurulurken söylediğimiz söz bugün için de geçerli: "Ormanları korumak ve ülkemize yeni ormanlar kazandırmak yalnız devletin değil, bu topraklarda yaşayan tüm bireylerin milli ve insani görevidir". Bugün Ege Orman Vakfı ormanların korunması, ağaçlandırma ve çevre eğitimi konularında devlet-millet iş birliğini gerçekleştirmiş örnek bir gönüllü kuruluştur. Buna yürekten inanıyorum.

Ege Orman Vakfı olarak; iklim değişikliğine çözüm sunan ormanlaştırma projelerinde kırsal kalkınmaya da önem vererek, orman köylüsü ile birlikte karbon yutak alanları oluşturmanın yanında, dünyamızı tehdit eden çevre sorunlarının çözümüne sürdürülebilir bir yaklaşımla katkıda bulunmayı görev bilmekteyiz.

● **Ege Orman Vakfı bugüne kadar ülkemize kaç ağaç kazandırdı, metrekaresi cinsinden ne kadar alan ağaçlandırıldı?**

Doğasever kişi ve kuruluşların bağışlarıyla bugüne kadar 65 bin dekar alanda 10 milyonun üzerinde fidanı toprakla buluşturduk.

● **Ege Orman Vakfı'na destek olmak isteyen kurumsal ölçekli ve bireysel taleplere yönelik ne gibi alternatifler sunuyorsunuz?**

Çevreye duyarlı ve yaklaşan tehlikenin farkında olup karbon salımlarını saptayan kişi ve kuruluşlar, Ege Orman Vakfı aracılığıyla

ğıyla fidan dikip hem karbon ayak izlerini denkleştiriyor hem de doğaya kazandırdıkları yeni fidan, koru ve ormanlarla küresel ısınmaya çare oluyorlar. Şirketler yıllık karbon salımlarını www.egeorman.org.tr web sitemizde bulunan karbonmetre aracılığı ile hesaplayarak, karbon salımlarını absorbe edecek fidanları bizimle, birlikte dikerek doğaya katkıda bulunuyorlar.

Ayrıca sosyal sorumluluk projeleri kapsamında okullar, gönüllü kuruluşlar, ticari ve sanayi kuruluşları Ege Orman Vakfı'na kendi adlarına binlerce fidan bağışlayarak anı kolları ve anı ormanları tesis ettiriyor.

Fidan bağışları, kutlama ve taziye dileklerinin özel kartlarla, yapay çiçek ve yapay çelenklerle yerine getirilmesi sırasında da yapılabiliyor. Kutlama ve taziye törenlerinden sonra Ege Orman Vakfı'na yapılan bağışlar oranında ilgili kişiler adına fidan dikiliyor.

TC Tarım ve Orman Bakanlığı ile yaptığımız protokollerle İzmir ve çevresi ile birlikte Manisa, İzmit, İstanbul, Hatay, Adana, Kırıkale ve Edirne gibi Türkiye'nin farklı bölgelerinde hatıra ormanları oluşturuyoruz.

Bir fidan bağışı için ödenmesi gereken rakam 10 TL... Ticari kuruluşlar, Vakıftan al-

dıkları bağış makbuzunu Bakanlar Kurulu'nun 98/11016 sayılı kararı ile işletme gideri olarak gösterebiliyor.

● **Bir sanayici olarak camianızdan vakfınıza verilen desteği nasıl nitelendiriyorsunuz?**

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü olarak sizler ve Bölgede faaliyet gösteren firmalar Vakfımızın çalışmalarına yıllardır destek oluyorsunuz. Bölge Müdürlüğünüzün katkıları ile dikilen 24 bin 450 fidan ağaç olup ormana karıştı. Hediye kutularımız ve özel gün kartlarımız ile kutlamalarınızı gerçekleştirerek sürdürülebilir olarak yeni fidanların dikilmesine vesile oluyorsunuz. İzmir Atatürk Organize Sanayici ve İşadamları Derneği'nin (ASAD) 2002 yılında Çiğli-Evka-2 sırtlarında oluşturduğu 8 bin 500 fidanlı korudaki ağaçlar da büyümeye devam ediyor. İAOSB'de faaliyet gösteren pek çok firma Vakfımız ile yeni ormanlar oluşturuyor. Çalışmalarımızda bizleri yalnız bırakmadığınız için çok teşekkür ediyoruz sizlere.

● **Vakfınızın birbirinden değerli projelerine de değinmek isteriz. Hangi başlıklar altında ne gibi çalışmalar yürütüyorsunuz?**

Erozyon ve Sel Havzası Islah Projelerimiz var. Bu kapsamda Poligondere Sel Havzası'nda yağmur sularını dağlık araziye tutmak için 101 hektarlık alanda 190 kilometre teras ve Ujda Hendeği yapılarak dereciklerde suyun akışını frenleyecek kuru duvar eşikler inşa edildi,

canlı çitler tesis edildi. Ayrıca 111 bin adet fidan dikildi. Poligondere'ye sağanak yağışlarda çok az su ulaşmaya başlayarak sel tehlikesinin önüne geçilmiş oldu. Bunun yanı sıra Laka- İzmir Körfezi Sel Havzası'nda yağmur sularını yukarı havzasında tutmak ve sel oluşmasını önlemek amacı ile 0,50 metre genişliğinde 95 km uzunluğunda teras inşa edildi. Bunun için 19 bin metreküp kazı yapılarak taşları ayıklandı ve ayıklanan 19 bin metreküp toprakla teraslara dolgu yapıldı. 633 bin fidan dikimi yapılarak oluşturulan teraslarda daha kolay gelişimi sağlandı. Bir başka çalışmamız olan Karşıyaka- Doğançay Erozyon Kontrolü sahasında da 650 dekarlık alana 42 bin fidan dikimi gerçekleştirilerek, selin şehre inmesi önlemleri.

Erozyon önleme projelerimizin yanı sıra ağaçlandırma çalışmalarımız var. Bunlardan bir tanesi İzmir - Çeşme Otoyol Ağaçlandırma Projesi... Duyarlı doğasever kişi ve kuruluşlardan yıllardır Çeşme otoyolunda ağaçlandırma çalışması yapmamız için yoğun talepler alıyoruz. Daha önceki yıllarda gerek İzmir Orman Bölge Müdürlüğü iş birliği ile gerekse Karayolları 2. Bölge Müdürlüğü iş birliği ile otoyol şevlerinde ağaçlandırma çalışmaları gerçekleştirdik. Karayolları 2. Bölge Müdürlüğü ile 16.12.2013 tarihinde imzaladığımız

protokolle İzmir - Çeşme Otoyolu'nda 40 parselde toplam 160 bin fidan dikimini tamamladık.

Doğaseverlerin yoğun ilgisi ve ağaçlandırma için uygun alanların olması sebebiyle bu yıl yeni bir

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü ve Bölgede faaliyet gösteren kuruluşlar yıllardır Ege Orman Vakfı'nın çalışmalarına destek oluyor. İAOSB Bölge Müdürlüğü'nün katkılarıyla 24 bin 450 fidan dikildi.

“Sıfır Karbon Gelecek” için çalışan Ege Orman Vakfı Zeytinliği’nde kullanılan enerjinin tamamı da yine aynı bölgede bulunan Vakfa ait güneş enerjisi santralinden karşılanıyor. Doğal çevre korunuyor.

Ege denilince akla gelen tarım ürünlerinin başında zeytin gelir.

Bu kapsamda da Ege Orman Vakfı olarak tek projede Türkiye’nin en büyük zeytin plantasyonlarından birini 2002 yılında İzmir’in Menderes ilçesi Oğlananası Beldesi hudutları içinde 900 dekarlık alanda 30 bin adet Gemlik tipi zeytin fidanı dikerek gerçekleştirdik.

protokol daha imzalayarak Otoyol Zeytinler çıkışı ile Alaçatı çıkışı arasında 4 parselde yeni bir çalışmaya daha başladık.

Damlama sulama sistemlerinin de kurulduğu sahalarda fidan bakımları 5 yıl boyunca Ege Orman Vakfı tarafından yapılacak. Yapılan ağaçlandırma çalışması ile İzmir-Çeşme otoyol kenarları daha da yeşil olacak. Otoyolda seyahat eden araçların atmosfere saldırdığı karbon emisyon miktarı da ağaçlandırma sayesinde azalacak.

Bunların yanı sıra bir de Sakız Ağaçlandırma Projemiz var. İzmir Orman Bölge Müdürlüğü ile yapılan protokol ile 100 dekarlık alanda İzmir Çeşme, Çiftlikköy-Kocadağ mevkiinde 4 bin 300 adet sakız veren sakız fidanı dikimini 2019 yılında tamamladık. Sahaya ilaveten toprak yapısına uygun olarak 4 bin 500 adet Mavi Servi, Kara Servi ve Zakkum fidanları dikildi. Dikilen bu fidanlarla biyolojik çeşitlilik sağlanarak, damlama sulama ve bakım çalışmaları ile bitkinin gelişimini hızlandırılıp çap kalınlığı artırılacak.

2020 yılında Çeşme Belediyesi ile biyolojik çeşitliliği korumak ve artırmaya yönelik, Sakız Ağaçlandırma ve Bakım Protokolü’nü imzaladık. 8 hektarlık alanda toprak işleme yapıldı, 700 sakız fidanının dikimi tamamlandı.

Yine 2020 yılında Menemen Araştırma Enstitüsü’nün önerisi üzerine Foça Belediyesi ile Sakız ağaçlandırması yapmak üzere bir protokol imzaladık. 250 sakız fidanı dikimi gerçekleştirdik.

• Kadın istihdamını destekleyen, doğal ürünleri tüketicilerle buluştururken, kazanımları tekrar doğaya yatıran Ege Orman Vakfı’nın bu yöndeki çalışmalarını da aktarır mısınız?

Doğal çevrenin ve insan sağlığının korunduğu, suyun ve enerjinin verimli kullanıldığı zeytinlikte “iyi tarım uygulamaları” yapılmasının yanı sıra Vakfımız, kadının istihdamına öncelik vererek bölgesel kalkınma ve bilinçlenmeye öncülük etmeyi sürdürüyor. Tahtalı’nın mutlak koruma alanında olması sebebiyle de bahçemize daha fazla özen gösteriyoruz. Etrafı çevreleyen içinde kaybolduğunuz orman yine Vakıf tarafından tesis edildi. Ormanda yabancı böceklerle mücadele için kuş popülasyonunun artmasına yönelik kuş yuvaları ve fenomen tuzakları yerleştiriliyor.

“Sıfır Karbon Gelecek” için çalışan Ege Orman Vakfı Zeytinliği’nde kullanılan enerjinin tamamı da yine aynı bölgede bulunan Vakfa ait güneş enerjisi santralinden karşılanıyor. Vakfımızın ürünlerinin farklılığı; tek bahçeden hasat edilmesi, tek depoda aynı koşullarda tatlandırılması, kalite ve süreklili-

ğın sağlanması ile ortaya çıkıyor.

Birincil ürün sofralık zeytini birçok ulusal ve yerel zincirinde doğa severlerle buluşturan Vakfımız, zeytinyağını vakfın hediye kutularında değerlendiriyor. 2020 yılında çok özel iki ürün Vakfımızca satışa sunuldu. Erken hasat yeşil zeytinden soğuk sıkım olarak elde edilen, polifenol oranı yüksek şifa niteliğinde bir zeytinyağı da doğaseverlerin beğenisine sunulan ürünler arasında yerini aldı.

Zeytinlerimizin satışından elde edilen geliri, yeni orman alanları oluşturmak ve doğa eğitimlerini daha geniş kitlelere ulaştırarak çevresel farkındalığı arttırmak için kullanıyoruz.

Özel günler için, Vakıf ürünlerinden oluşan Ege Orman Vakfı hediye kutularını doğasever kişi ve kurumlar dost ve iş ortaklarına hediye gönderilerek hem şık ve farklı bir armağan sunmuş oluyorlar hem de yeni fidanlara can veriyorlar. Şirketler aldıkları her 500 kutu ile 500 fidanlı bir koru, her 5 bin kutu ile 5 bin fidanlı bir orman oluşturuyorlar. Kuruluşların çevreci misyonunun müşterileri üzerindeki etkisini arttıracak olan Ege Orman Vakfı Hediyelik kutusunun içinde 1 fidan sertifikası ile

birlikte (Ege Orman Vakfı Markalı) zeytinliği-mizde yetişmiş lezzetli ve doğal zeytinlerden özenle işlenip hazırlanmış zeytin, zeytinyağı, siyah zeytin ezmesi, kış çayı ve kurutulmuş meyve bulunuyor.

● **Vakfınızın bir başka ayakta alkışlanacak çalışması olan yenilenebilir enerji sisteminiz ile elektrik enerjisi üretimine katkıda bulunurken karbon salınımının önlenmesine de destek oluyorsunuz. Doğayı dört kolla saran Vakfınızın bu çalışmasına ilişkin detayları da öğrenebilir miyiz?**

Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını teşvik etmek için Ege Orman Vakfı tarafından güneş enerjisi sistemi model olarak etkinleştirildi. Sistem; İzmir ilinin şebekesine elektrik sağlayan ilk, tek ve en büyük FVG sistemidir. Sistemin yıllık elektrik enerjisi üretimi yaklaşık 826 bin kWp'dir. Ayrıca yıllık 500 bin kg karbon (CO2) salınımı önlemektedir.

Vakfımızın "Güneşten Ormanlar Projesi" kapsamında kurulan Güneş Enerji Sistemi, özgün katkı sağlayan ve güneş enerjisi alanında Karbon sertifikası elde edilen Türkiye'deki

ilk karbon sertifikasyonu projesi oldu. Ege Orman Vakfı Güneş Enerji Sistemi'nin GOLD Standard VER Karbon Sertifikası doğrulanarak belgelendi ve ulusal / uluslararası karbon piyasalarında satışa sunuldu.

Vakfımız, sertifikalardan elde ettiği katma değeri sera gazı salımını azaltacak teknolojilerin uygulanması ve yaygınlaştırılması ile yeni orman alanlarının oluşturulması amacıyla kullanmaktadır. Bu sayede sera gazı salımlarının tutulmasına yönelik yeni karbon yutak alanları oluşturulması için finansman sağlanmaktadır. Ege Orman Vakfı'na ait Karbon sertifikaları Uluslararası Gold Standard kuruluşunun belirlediği kurallar ve metodolojilere uygun olarak geliştirilmiş, BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne (UNFCCC) uygun olarak akredite olmuş bağımsız kuruluşlar tarafından onaylanan Bir Gönüllü Emisyon Azaltım Projesi'ne dayanmaktadır.

● ***Yürüttüğünüz birbirinden başarılı Avrupa Birliği projeleri hakkında da kısaca bilgi verir misiniz?***

Türkiye ile AB Arasında Sivil Toplum Diyalogunun (CSD-V) "Sıfır Karbon Noktası" hibe projesi ile sera gazı emisyonlarının azaltılmasına ve yenilenebilir enerji kaynaklarının günlük yaşamlara entegrasyonuna katkı sağlayacak faaliyetlerin yerinde gözlemlenmesi sağlandı. Öğrenciler için iklim değişikliği ile mücadele, sürdürülebilir enerji kaynakları, sıfır karbon ekonomisi ve atık yönetimi konularında eğitim görecekları "Sıfır Karbon Noktası Eğitim Merkezi" oluşturuldu.

Bunun yanı sıra AB ve Türkiye Arasında Sivil Toplum Diyalogu-IV-Çevre Hibe Programı kapsamında Londra Merkezli "Carbon Trust" ile beraber yürüttüğümüz proje ile;

Ege Orman Vakfı, hem AB hem de Türkiye'deki Bakanlıklar tarafından finanse edilen birçok bölgesel, ulusal ve uluslararası projenin bir parçası olarak, küresel ağlara katılım gösteriyor.

Türkiye'de üretilen özellikle ihracata yönelik ürünler için çevresel ayak izi oluşturulup belgelendirilerek, ürüne özel etiketler hazırlandı. Proje bazında pilot olarak seçilen ambalaj, cam ve yapı malzemele-

ri sektörlerinde üretilen ürünlerin karbon emisyonlarını ve potansiyel olarak su kullanımını azaltmak için bir eko-etiketleme sistemi kuruldu.

Bir diğer AB projemiz de Gıda Sektöründe Sınav ve Belgelendirme Merkezi Kurulması üzerineydi. Ege Orman Vakfı ve Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi iş birliği ile Pancar'da bulunan Ege Orman Vakfı Zeytin ve Zeytinyağı Tesisleri'nde Sınav ve Belgelendirme Merkezi kuruldu. Proje ile Zeytinyağı Üretim Operatörü, Fermente Üretim Operatörü ve Tadımcı meslek gruplarında meslek standartları ve meslek yeterlilikleri belirlendi ve Resmi Gazete'de yayımlandı.

Kısacası Ege Orman Vakfı hem AB hem de Türkiye'deki Bakanlıklar tarafından finanse edilen birçok bölgesel, ulusal ve uluslararası projenin bir parçası olarak, küresel ağlara katılım göstermektedir. Vakfımız aynı zamanda Birleşmiş Milletler Çölleşmeyle Mücadele Sözleşmesi'nin (UNCCD) akredite edilen paydaşıdır.

Ayrıca; Türkiye'de yeni orman yutak alanları oluşturmak üzere yaptığı ormanlaştırma çalışmalarında ARBOR DAY FOUNDATION gibi küresel kuruluşlardan destek almaktadır.

● ***Vakıf olarak ağaçlandırmanın önemine vurgu yapan ve bu konuda eğitim veren çalışmalarınızın da olduğunu biliyoruz. Bu bağlamda yürüttüğünüz çalışmalar neler, ne gibi sonuçlar elde edildi?***

Vakfımız fidan dikmenin yanı sıra ağaç ve ormanın önemi konusunda bilinçlendirme

faaliyetlerini de sürdürmektedir. Ege Orman Vakfı gönüllü öğretmenleriyle her yıl binlerce öğrenciye görsel konferanslar veriyor, kırsal kesimde de köy toplantıları yaparak özellikle orman yangınları konusunda dikkatlerini çekiyor. Okullarda 26 yıldır yoğun bir şekilde sürdürdüğümüz eğitimlerde bizi tanıyan öğrencilerin çoğu büyüdü ve iş dünyasında bugünün yöneticileri oldu. Bugün Ege Orman Vakfı'nı tanıyarak büyüyen o yöneticiler çalıştıkları şirketleri de harekete geçirerek yeni orman alanları oluşturmaya devam ediyorlar.

● **Vakfınızın verdiği burslar var mı?**

Evet, Orman Yangınlarıyla Mücadelede yaşamlarını yitiren şehitlerimizin çocuklarına burs vererek, eğitimlerine destek veriyoruz.

● **Vakfınıza gönül vermemek imkansız.**

Gönüllü destekçileriniz de oldukça fazladır.

Ege Orman Vakfı'na her kesimden doğasever gönüllü olabiliyor. Gönüllülerimiz Ege Orman Vakfı'nın eğitim, tanıtım, projelendirme ve kaynak geliştirme faaliyetlerinde görev alabiliyorlar. Gelecek için görev alan gönüllülerimiz kendi alanlarındaki uzmanlıklarıyla olduğu kadar zaman ve emek harcayarak ortak amaçlarımız doğrultusunda çalışmaktadır.

● **İzmir'in Vakfınıza desteğini nasıl değerlendiriyorsunuz?**

İzmirli kurduğumuz günden bu yana desteğini hiç esirgemedi. İlgileri ve güvenleri ile yaptığımız çalışmalarda bizi yalnız bırakmadılar. Geldiğimiz noktada çalışmalarımızı tüm Türkiye'de sürdürüyoruz. Bunda İzmirlilerin desteği çok büyük.

● **Planladığınız gelecek dönem çalışmalarınız hakkında bilgi verir misiniz?**

Şu an dünyanın en büyük meselelerinden biri haline gelen, hepimizin etkilerini çok yakından yaşadığımız ve önümüzdeki yıllarda da yaşamaya devam edeceğimiz "Küresel İklim Krizi" ile mücadele konusunda farkındalık yaratmak üzere projelerimiz devam edecek. Bu

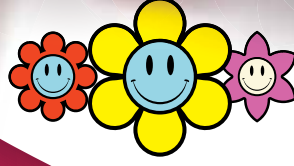
mücadele kapsamında yıllardır olduğu gibi daha fazla eğitim çalışması yaparak toplumda farkındalık yaratmaya, Küresel kalkınma hedeflerine ve karbon nötr bir geleceğe ulaşmak amacıyla daha fazla orman oluşturup yeni projeler geliştirmeye devam edeceğiz.

● **Keyifli sohbetimize varsa eklemek istediklerinizi de öğrenebilir miyiz?**

Doğayla uyumlu bir geleceğin şekillendirilmesinde kilit rol oynayacak olan iş dünyasıyla Ege Orman Vakfı'nın yürüttüğü iş birlikleri hem doğa koruma hedeflerine ulaşılmasını hem de çevreyle uyumlu üretim süreçlerinin geliştirilmesini sağlamakta.

Gelecek kuşaklara bırakabileceğimiz en büyük mirasımız sağlıklı içinde yaşayabildiğimiz bir dünya düşüncesiyle çalışmalarımıza destek veren tüm doğa dostlarına şükranlarımızı sunarken çevreye duyarlı tüm kuruluşları Ege Orman Vakfı iş birliği ile karbon ayak izlerini denkleştirmeye ve iklim değişikliği ile mücadele etmek için harekete geçmeye davet ediyoruz. Daha fazla bilgi almak için Vakfımızın 0 232 464 51 60 nolu telefonlarını arayabilir ya da www.egeorman.org.tr sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

Ege Üni. Kitvak-Tülay Aktaş Onkoloji Hastanesi

Ege Üni. Kitvak Hasta ve Hasta Yakınları Konukevi

Dokuz Eylül Üni. Kitvak-Abdulrezzak Sancak
Hasta ve Hasta Yakınları Konukevi

Ege Üni. Kitvak-Tülay Aktaş Onkoloji Hastanesi
Bilge Uysal Hücre İşleme Merkezi

25 yılı bir kalemde söylemek çok kolay...

Oysa Kitvak, onca yılın içinde büyük gayretlerle hayata geçmiş dört muhteşem eseri hizmete sundu. Önce Tülay Aktaş Onkoloji Hastanesi, sonra Ege Üniversitesi ve 9 Eylül Üniversitesi'nde birer konuk evi kurarak hasta ve hasta yakınlarına hizmet etmek ve sonuncu olarak çocuklarımıza uluslararası kalitede hizmet sunacak Hücre İşleme Merkezi'ni kurmak. Tüm bunlar çocuklarımızı mutlu etmek, onları sağlığına kavuşturabilmek ve gülümsemelerini görebilmek için.

Ülke çapında değerlere sahip bu hizmetlerin ardında İzmir var, Ege var, Türkiye var. Yüreği sıcak, yüreği dost, paylaşımcı hayırseverler var.

En minik bağışçımızdan başlayarak herkese bize güvendikleri, destek verdikleri, elimizi tuttukları, bizimle oldukları için yürekten teşekkür ederiz. Eserlerimiz gelecekte hayata geçireceğimiz hizmetlerin teminatıdır. Sizlerle birlikte nice hizmet dolu yıllara, sevgiyle...

KIT•VAK
www.kitvak.org

Oya DEMİR

Yapılan araştırmalar gelişmiş ülkelerin ekolojik ayak izlerinin diğer ülkelere göre daha büyük olduğunu gösteriyor. Tüketim alışkanlıklarımız değişmezse dünya bu yükü kaldıramayacak.

Ayak izimizi biliyor muyuz?

Fosil kayıtlarına göre; yaklaşık 300 bin yıl önce-sine ait Afrika'da ortaya çıkan ve insana en yakın anatomik bulgulardan zamanımıza kadar insanoğlu pek çok iz bırakmıştır dünyamıza. Tüm bu izleri takip eden uzmanlar, dünyamızın bilinmez tarihini gün yüzüne çıkarmak ve sonu gelmez sorulara cevaplar bulmak için çaba harcıyor.

Dünden bugüne iz bırakan insanoğlu, acaba şimdi kaynakları günden güne tükenen dünyamızın geleceğine hangi izleri bırakıyor?

Bir canlının ağırlığına ve ayaklarının boyuna göre yeryüzüne yaptığı baskı sonucu değişen derinlikten esinlenerek, canlıların gezegene yaptığı baskı ve doğal değerlerin sürdürülebilmesi için gerekli olan biyolojik üretken alan miktarını ifade eden 'ekolojik ayak izi' sürdürülebilir temel göstergedir.

Ekolojik Ayak İzi kavramı ilk olarak Dr. Mathis Wackernagel, Prof. William Rees ve arkadaşları tarafından kullanılmıştır. Bireyin atıklarının yok edilmesi de dahil olmak üzere, tüm ihtiyaçlarını karşılamak için kullandığı biyolojik üretken alanı hesaplayan bir araç geliştiren bilim insanları buna 'Ekolojik Ayak İzi' adını vermişlerdir.

Son yıllarda her an çok daha fazla önemli hale gelen ekolojik sorunlar; sanayileşme, plansız kentleşme, teknolojik gelişmeler ve hızlı nüfus artışı nedeniyle artık

tüm dünyanın en önemli sorunlarından biri ve artık ekolojik ayak izi çok daha fazla gündemde.

Bu konuda bir başka kavram ise

'karbon ayak izi'. Kendisini oluşturan en önemli bileşen karbon ile oryaya çıkan karbon ayak izi ile ekolojik ayak izi karıştırılsa da her iki kavram birbirinden farklı.

Karbon Ayak İzi; birim karbon-dioksit cinsinden ölçülen, üretilen sera gazı miktarı açısından insan faaliyetlerinin çevreye verdiği zararın ölçüsüdür ve iki ana parçadan oluşur: Doğrudan-birincil ayak izi ve dolaylı-ikincil ayak izi.

Birincil Ayak İzi; evsel enerji tüketimi ve ulaşım (söz gelimi araba ve uçak) dahil olmak üzere fosil yakıtlarının yanmasından ortaya çıkan doğrudan CO2 emisyonlarının ölçüsüdür.

İkincil Ayak izi; kullandığımız ürünlerin tüm yaşam döngüsünden bu ürünlerin imalatı ve en sonunda bozulmalarıyla ilgili olan dolaylı CO2 emisyonlarının ölçüsüdür.

Ekolojik Ayak İzi ise, gezegen düzeyinde tüketilen biyolojik üretken alan miktarını, atıklarının yok edilmesi için gereken, kara ve su alanlarının büyüklüğünü, ülkelerin, kentlerin, ailelerin ya da bireylerin ne kadar biyolojik üretken alan kullandıklarını ve gelecekte ihtiyaçları olan gezegen sayısını gösteren niceliksel bir hesaplama tekniğidir.

Ekolojik Ayak İzi Ulusal Ölçek Hesaplama Formülü:

Ekolojik Ayak İzi (ha) = Tüketim x Üretim Alanı x Nüfus

Ekolojik Ayak İzi bileşenleri

Karbon Tutma Ayak İzi:

Okyanuslar tarafından tutulan karbondioksit emisyonunun yanı sıra, fosil yakıt tüketimi, arazi kullanımı değişiklikleri ve kimyasal süreçlerden kaynaklanan emisyonların tutulması için gereken orman alanının hesaplanmasıdır.

Tarım Arazisi Ayak İzi: İnsan tüketimi için gerekli gıda ve lif, hayvan yemi, yağ bitkileri ve kauçuk üretimi için kullanılan alanın hesaplanmasıdır.

Orman Ayak İzi: Tüketilen tomruk/ke-reste, kâğıt hamuru, odun ürünleri ve yakacak odun miktarını karşılamak için gereken orman alanının hesaplanmasıdır.

Otlak Ayak İzi: Et, süt, deri ve yün ürünleri için hayvancılık yapılan alanın hesaplanmasıdır.

Yapılaşmış Alan Ayak İzi: Konut, ulaşım, endüstriyel yapılar ve enerji santralleri dahil insan ihtiyaçlarının karşılanmasıyla ilgili altyapı ve üstyapı ile kaplı alanın hesaplanmasıdır.

Balıkçılık Sahası Ayak İzi: Tüketilen balık ve deniz ürünlerini temin etmek için gereken deniz ve tatlı su alanının hesaplanmasıdır.

Dünya üzerindeki yenilenebilir kaynakların nasıl yenilendiğini ve insanların bu kaynakları nasıl kullandığını anlamak için araştırmalar yapan Küresel Ayak İzi Ağı (Global Footprint Network) insanlığın doğa üzerindeki yıllık talebinin, dünyanın bir yılda sağlayabileceği kapasiteyi aştığı günü, Dünya Limit Aşımı Günü (World Overshoot Day) olarak tanımlıyor. Ve ne yazık ki, limit aşım günü her geçen yıl; kavramın ölçülmeye başladığı 1970'li yıllardan bu yana, birkaç gün daha öne geliyor. Ve bu veriler her yıl 1 değil, 1,7 dünya kadar kaynak tükettiğimizi ortaya koyuyor.

Aynı zamanda, günümüzde bu alanda yapılan tüm araştırmalar gelişmiş ülkelerin diğer ülkelere göre ekolojik ayak izlerinin daha büyük olduğunu gösteriyor.

Tüketim alışkanlıkları değişmedikten sonra dünyamızın bu yükü kaldıramayacağı ise çok net olarak ortada.

Peki ne yapacağız? Küresel Ayak İzi Ağı bu kötü gidişatı durduracak 4 öne çıkan çözüm alanı öneriyor:

Otomobil kullanımı: Eğer dünya kentlerinde otomobil kullanımı yüzde 50 azalır, otomobillerle kat edilen mesafenin yüzde 30'u toplu taşıma araçlarıyla ve kalanı yürüyerek veya bisikletle kat edilirse Dünya Limit Aşım Günü 12 gün ileri gidebilir.

Enerji: İnsanlığın çevre üzerindeki karbon ayak izi yüzde 50 azaltıldığı takdirde Dünya Limit Aşım Günü 93 gün ileri gidebilir.

Gıda tüketimi: Eğer herkes gıda israfını yüzde 50 azaltır, diyetinde dünya ortalamasında kalori alırsa Dünya Limit Aşım Günü 38 gün ileri gidebilir.

Küresel nüfus: Dünyadaki bütün aileler, gelecekte birer az çocuk dünyaya getirdikleri takdirde 2050 itibarı ile Dünya Limit Aşım Günü 30 gün ileri gidebilir.

İçinde bulunduğumuz tüm ekosistemlerin sürdürülebilir bir şekilde korunmuş bir çevreyi gelecek nesillere bırakabilmek, kaynakları verimli kullanabilmek adına insanın yapmış olduğu yanlış tüketimleri bir kenara bırakması için ekolojik ayak izinin doğru hesaplanması ve sonuçların doğru analiz edilmesi oldukça önemlidir. Bu noktada ise herkese büyük görev ve sorumluluklar düşüyor.

İnsana dair tüm detayların şekillendiği eller:

Görsel, etken bir dünyada yaşıyoruz. Görsel dünyayı oluşturan canlı-cansız elemanlar, çeşitli duygu hallerimizde farklı etkiler uyandırıp, farklı anlam yüklemeleriyle metaforik birer sanat elemanı olabiliyorlar.

VARC

Bu sayımızda heykel sanatına farklı yorumu ve bakış açısıyla bambaşka bir boyut kazandıran Varol Topaç'ı konuk ettik. Sanata ilişkin derlediğimiz keyifli röportajımıza davetlisiniz...

● **Sizi tanıyabilir miyiz?**

1967 yılında babamın görevi nedeniyle bulunduğumuz Ankara'da dünyaya geldim, ancak İzmirliyim.

● **Sanata olan ilginiz nasıl başladı?**

Sanata çocukluk yıllarımdan itibaren ilgili ve meraklıydım. Üniversite yıllarına gelinceye kadar çalkantılı bir eğitim hayatım oldu fakat hep sanat vardı hayatımda ve akademik eğitim almayı özellikle de heykel eğitimi almayı

arzuluyordum. Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi sınavlarına girerek Heykel bölümünü kazanmamla sanatsal serüvenim başladı. Mezun olduktan sonra Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Heykel Anasanat Dalı'nda yüksek lisans yaptım. Bu arada Mustafa Kemal Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Heykel Bölümü'nde Araştırma Görevlisi olarak akademik hayatıma başladım.

● **Birbirinden değerli ödüller kazanmış bir sanatçısınız. Kinetik heykelleriniz muazzam. Bir eser ortaya koyma fikri, ilham dedikleri farklı bakış açısı sizde nasıl oluyor?**

Görsel, etken bir dünya içinde yaşıyoruz, bu görsel dünyayı oluşturan canlı-cansız, organik-inorganik elemanlar, çeşitli duyu hallerimizde farklı etkiler uyandırıp, farklı anlam yüklemeleriyle metaforik birer sanat elemanı olabiliyorlar.

VAROL TOPAÇ

● **Eserlerinizde ön plana çıkarttığınız duygular neler?**

İnsanın yaşamdaki her alanda ve doğa karşısındaki varoluşsal sorunu, yaşam-ölüm, bireysellik- birliktelik gibi kavramlar çalışmalarımın konuları olmuştur. Çalışmalarımın konuyu ele alışı, estetik form araştırmalarımla birlikte yer alır.

Dünyanın birçok ülkesinde gerçekleştirdiğim seri çalışmalarımın "Güneş" konulu heykellerimde, Anadolu medeniyetlerindeki Güneş kursu formlarından etkilendim. Sıcaklık kaynağı olarak güneş canlılık, tutku ve gençliği simgeler. Işık kaynağı olarak aydınlanmayı da temsil eder. Kimi gelenekte güneş, evrensel babadır. Doğup batışı doğum, ölüm ve dirilişin sembolüdür. İran'da siyah mermer ve çelik malzemesiyle yaptığım "Medeniyet

Sanat, iletişim aracıdır, eğitim nesnesidir, sanat duyguları tetikler, merak uyandırır, yeni pencereler açar, heyecandırır, düşündürür, keyif verir. Heykel sanatı; metal, taş, ahşap ustalığı gibi teknik beceri gerektirir.

"Güneş" ismini verdiğim anıtsal heykelimle üçüncülük ödülü kazandım, yine "medeniyet güneşi" adını taşıyan siyah granit taşından diğer anıtsal heykelim Çin- Pekin'de Tshinghua Üniversitesi'nin 100. yıl kutlamaları için açmış olduğu 100 adet kampüs heykeli yarışmasında ödül olarak kampüse uygulanan 100 heykelden birisi oldu.

Doğa - Yeryüzü sanatı çalışmalarım, kinetik çalışmalarımın öncülü olmuştur. Doğadaki hareket, çalışmalarımı hareketli görme isteğimi doğurmuş ve bu yönde araştırmalara yönelenmemi sebep olmuştur.

● **Sanatın insan üzerindeki gücünden birkaç kelime ile bahseder misiniz?**

Sanat, iletişim aracıdır, eğitim nesnesidir, sanat duyguları tetikler, merak uyandırır, yeni pencereler açar, heyecandırır, düşündürür, keyif verir. Sanat özgür düşünce yeteneğini geliştirir ve doğru kararlar almaya etken olur.

● **Toplumların gelişmişlik düzeyi ile sanat arasında nasıl bir ilişki var?**

Gelişmiş toplumlara baktığımızda sanat ve sanatçının özgür olduğu, kendini özgürce ifade edebildiği oranda, bilimin de üst düzeyde olduğunu ve birbirini desteklediğini görürüz.

● **Sanat eğitimi hakkındaki fikirlerinizi sormak istiyorum. Çocuk ve gençlerin sanat eğitimi sizce nasıl olmalıdır?**

Sanat eğitimi zorunlu eğitimin tüm aşamalarında ders olarak konulmalıdır. Çocuk için sanat, bir oyun alanı gibidir kendisini ifade etme aracı olarak kullanır. Sanat yoluyla eğitim ve sanat eğitimi yaratıcılığı körükler,

yaratma cesareti verir. Çocuk ve gençlerin sanat eğitiminde, üreten sanatçılarla buluşmaları sağlanmalı, sanatçılar deneyimlerini öğrencilerle paylaşmalıdır. Sanat eğitimi almış, sanatı anlayan, yorumlayan bireyler, insancıldır, yaşama karşı sevinç taşırlar. Umarım bizde de sanatın gerekliliğine inanan eğitim kurumları çoğalır ve programlarında sanat yoluyla eğitime ve sanat eğitimine yer verirler.

● **Başarılı bir heykeltıraş olmanın yaratıcılık dışında olmazsa olmazları nelerdir?**

Heykel sanatı teknik beceri gerektiren bir sanat dalıdır, dolayısıyla bir metal ustası gibi metal işleme tekniklerini (kaynak çeşitleri, sıcak-soğuk işleme), bir taş ustası kadar taş çeşitleri ve yontu tekniklerini, ahşap işleme tekniklerini ve birçok endüstriyel malzemeleri bilmek ve bunları işleyen makinaları kullanabilmek yaratıcılığı destekleyen etkenlerdir. Teknik bilgi, tasarım yaparken neyin ne kadar gerçekleştirilebileceğinin önünü açar. Bütün bunların yanında araştırma, atölye disiplini ve dünya sanatını yakından takip etmek çok önemlidir.

● **Yeni çalışmalarınız, projeleriniz hakkında bilgi alabilir miyiz?**

Sanat yapmanın dışında Resim Heykel Müzesinde Müdür Yardımcılığı görevini yürütüyorum. Sosyal projelere çok önem veriyorum geçtiğimiz günlerde gerçekle-

şen seçimle, benim de heykel eğitimi alma kararına katkısı olan değerli rahmetli heykeltıraş, İzmir Resim Heykel Müzesi Kurucu Müdürü Turgut Pura adına kurulmuş, plastik sanatlar alanında birçok sanatçıya düzenlediği yarışmalarla ve eğitimlerle destek olan Turgut Pura Vakfı Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini aldım.

Yeni Yönetim Kurulumuz ile birlikte çağdaş sanat alanında birçok yeni etkinlik ve uygulamayı Vakıf bünyesinde gerçekleştirerek, sanatseverler, sanatçı adayları ve sanatçılarla paylaşmayı hedefliyoruz.

Yurtiçinde bazı sanat fuarı, sempozyum ve sergiler var. Yurtdışında davetli olduğum birçok etkinliğe içinde bulunduğumuz Covid19 pandemisi nedeniyle katılamayacağım.

● **Varsa eklemek istedikleriniz...**

Son yıllarda heykel, kinetik heykellerimle birlikte (land art) yeryüzü sanatı – doğa sanatı uygulamalarını aralıksız sürdürüyorum. Doğa sanatı için bulunduğum bir doğa parçası atölye olabiliyor. Doğa sanatı çalışmalarını birlikte gerçekleştirme amacıyla bir araya geldiğimiz sanatçı arkadaşlarımızla birlikte "Patika Sanat Grubu" adındaki grubumuzla da bu alanda atölyeler, çalıştaylar düzenliyoruz.

Keyifli sohbetiniz için teşekkür ederim.

Başarılı iş insanından dünyaya örnek koleksiyon

1 995 yılında 3 sikke ile başladığı koleksiyonunu bugün binlerce eser ve sikkenin içinde yer aldığı kocaman bir tarihe çeviren tecrübeli iş insanı Zeki Karaoğlu, 2012 yılında aldığı koleksiyonerlik belgesi ile bu alanda da başarılı olduğunu gösterdi.

1995 yılından itibaren oluşturmaya başladığı sikke ve içinde günlük kullanım kapları, takılar, cam eserler, silahlar, aydınlatma gereçleri ve amforaların bulundu-

İş insanı Zeki Karaoğlu'nun İkinci Dünya Savaşı döneminden kalma 5 milyonluk Alman Markı ile başladığı koleksiyon, Buca'da binlerce eserin yer aldığı kapsamlı bir kültür zenginliğine dönüştü.

yapılması gereken revizyonları işin uzmanına bırakıyor. Karaoğlu'nun koleksiyonunun internet sayfasında koleksiyonerliğe başlama sürecine değinen satırları oldukça dikkat çekici:

İlk adım, 5 milyonluk Alman Markı

"Karaoğlu

Koleksiyonu'nun ilk fikir oluşumları, 1970'li yıllarda ortaokula giderken bir arkadaşımın bana öylesine vererek elime geçen, İkinci Dünya Savaşı zamanlarından kalma üzerinde kocaman mürekkep lekesi olan 5 milyonluk Alman Markı ile başladı. Bu paranın maddi değeri o zamanlar iki ekmek parası yapmasa da bugün Karaoğlu Koleksiyonu'nun gerçekleşmesini sağlamıştı.

Ben her zaman eskimiş şeylerin üzerine hatıraların sindiğini düşünmüşümdür. Sanki dile gelip bana bir şeyler anlatacak gibidirler. Hepimizde yarattığı duygu derinliği farklı olabilir tabii ki. Değil midir ki, kimi insan bir objeye

ilgili gözlerle bakarken, kimi insan daha az ilgi duyar. Herkese göre önem derecesi az veya çoktur.

Ben elime geçen bu paradan sonra, eski olarak gördüğüm bütün kâğıt ve metal paraları biriktirmeye başladım. En ilginç olanı da Cumhuriyetimizin ilk yıllarında kullanılan artık tedavülden kalkmış delikli 1 kuruştu bana göre. Çünkü biz kuruşların zamanındaydık. 35 kuruşa bir sandviç ve bir gazoz alabilme zamanıydı. Daha sonra ne olduysa para biriktirme arzum öğrencilik imkânlarımdan dolayı yavaşladı, ancak bu sefer de pul koleksiyonuna başladım. Fakat daha sonraları pula olan ilgim azaldığı için birkaç yıl sonra pul biriktirmeyi bıraktım. Daha sonra lise ve üniversite yıllarımda bunların tamamı durdu. Çünkü yüksek öğrenim, askerlik ve hayata atılma telaşları zamanıydı, ama içimde koleksiyon adına bir şeyler yapma isteği hep vardı.

Bu vatanın öz eserleri bu vatanda kalmalı

1995 yılında Amasya'da kardeşimi ziyarete gittiğimde karşıma çıkanlar, bende bu isteğin tekrar su yüzüne çıkmasına sebep oldu. O sene İzmir Müze Müdürlüğü'ne müracaat için gittim, ancak gelecek kaygısıyla girdiğim yaşam telaşı ve ailemin sorumluluğu koleksiyona başlamayı ertelememi gerektirdi. Bu gecikme ta ki 2012 senesi Ekim ayına kadar da sürdü. 2013 yılı başında belgemi alarak resmî koleksiyonerliğe başladım. İlk edindiğim sikkeler avucumda iken hissettiğim heyecan ve mutluluk yaptığım şeyin ne kadar doğru olduğunu bana söylüyordu. Bu yapılanın da bir yerde ülkeme hizmet vasfında faydalı bir şey olduğunu gördüm.

Objeye veya sikkeler her ne olursa olsun bu vatanın öz eserlerinin bu vatanda kalması gerektiğine vazgeçilmez bir şart olarak bakıyorum. Bu arada çocuklarımdan da koleksiyona ilgi duymaları, benden sonra da sahip çıkılacağını bilmem beni ayrıca teşvik etmektedir. Danışmanımız sanat tarihçi ve nümismat Gültekin Teoman'ın yardımıyla çok şeyler yaptığımızı görüyor ve kendisine ayrıca teşekkür ediyorum. Etrafıma baktığımda koleksiyonumuzun şu an ki durumu, bir yandan çok aşamalar kat ettiğimizi söylerken bir yandan da daha çok emek vermemiz gerektiğini söylüyor.

Annemizin bizdeki emekleri yüce annelik duygusunun tam karşılığı kadar büyüktür. Bize hissettiği, hissettirdiği ve aşıladığı sevgi hem insana hem de ülkemize olan sevgimizin temelini oluşturmuştur. Babamın da gerek özel ve iş hayatımda, gerekse de aldığım kararlarda yadsıyamayacağım kadar önemli bir etkisi olduğunu yakın çevremdeki herkes bilir. Vizyonumuzun açık olması, yenilikçi olmamız, fikir üretkenliğimiz, kolay idrak etme becerimiz, ticari kurallara sıkıca uymamız babamdan bizlere aşılanmış olan değişmez öğretisi ve değerleridir.

Her geçen gün kendisini ve yaptıklarını daha iyi anladığımız, tarif edemeyeceğimiz kadar çok sevdiğimiz ve saygı duyduğumuz babamız rahmetli Nurettin Karaoğlu'na ithaf ettiğimiz bu koleksiyon onun anısına yapılmış çok küçük bir girişimdir. Kendisini her geçen gün artan saygı ve sevgilerimizle yâd ediyoruz..."

Dünyanın en kapsamlı sikkelerinden oluşan, ayrıca birbirinden değerli eserleri barındıran Karaoğlu Koleksiyonu'na ilişkin detaylı bilgilere, <http://www.karaoglukoleksiyonu.com/> adresi üzerinden ulaşabilirsiniz.

KOLEKSİYON

Enver
OLGUNSOY

Tam protein bombası

Yumurta, besinler içerisinde en kaliteli proteini bünyesinde bulunduran, A, D, E, ve B grubu vitaminler başta olmak üzere birçok faydalı vitamin içeren besin kaynağıdır. Kolesterol ve tansiyonun dengelenmesine, kilo kontrolüne yardımcı olur.

Yumurta doğanın bir mucizesidir insanlar için, besin değeri en zengin gıda maddelerinden biridir, tam bir protein deposu olarak insan sağlığında önemli bir yere sahiptir. Dünya Sağlık Örgütü, başka yiyeceklerdeki proteini değerlendirirken yumurtayı ölçek olarak alır.

Kolesterolü yükselttiği gerekçesiyle bir zamanlar sınırlı tüketim önerilirken, son yıllarda bu kolesterol hadisesinin böyle olmadığı anlaşıldığı için Mayo Clinic sağlıklı kişilerin haftada 6 veya 7 yumurta tüketebileceğinin bir sorun yaratmayacağını söylemektedir.

Yumurtanın kolesterolü yükselttiği savının doğru ancak eksik bir bilgi olduğu ispatlanmıştır. Şöyle ki; Lipids dergisinde yayınlanan 2013 tarihli bir araştırmada, yumurta tüketiminin HDL'yi, yani hepimizin bildiği iyi kolesterol seviyesini yükselttiği ve HDL kolesterol moleküllerinin daha etkili işlemlerini sağladığı görülmüştü. Bu iyi kolesterol, HDL'nin kötücül kolesterol LDL'nin yok edilmesinde büyük rol

oynadığı tespit edilmiştir. Yani, HDL kolesterol seviyemiz ne kadar yüksekse o kadar iyidir. Böylesi kolesterol yüksekliğine can kurban. Yiyin gitsin tam protein yumurtayı...

Hatta bazı uzmanlar yumurtanın olağanüstü besin profili sayesinde kolesterolü artırıcı ve tehlikeli değil, kolesterol sorununun da ortadan kalkmasında çok önemli bir yere sahip olduğunu düşünüyorlar.

Üstelik bu çalışmalarda, HDL seviyesindeki artışın lütein ve zeaksantin seviyelerini de arttırdığı görülmüştür. Bunlar da göz sağlığı için çok önemli besin maddeleridir. Hele hele makula dejenerasyonunu (sarı nokta hastalığı) önleyen en değerli antioksidan besin maddesidir bunlar.

Bu kadar yararlı besin yumurtayı kısıtlı tüketmesi gereken sorunlu bir grup da var. Onlar diyabetliler. Mayo Clinic, haftada 6-7 yumurta tüketen diyabetlilerin kalp hastalıkları riskinin olduğunu da söylemektedir. Araştırma sonuçlarına göre kalp hastalıkları (kardiyovasküler hastalıklar) riski iki

katına çıkıyor. Bu durumda diyabet hastalarının yumurta tüketiminde dikkatli olmaları gerekiyor.

Peki, son derece sağlıklı bir besin kaynağı olduğu belirlenen ve sağlıklı kişilerin haftanın her günü 1 adet tüketebileceği ifade edilen yumurtada neler vardır?

Başta B vitaminleri (özellikle B 12) riboflavin, iyot, selenyum, fosfor, çok çeşitli aminoasitler, D vitamini, demir, çeşitli minerallerin deposu olan yumurtaya tam bir protein bombası diyebiliriz. Biliyorsunuz, proteinler de tokluk hissi en fazla veren yiyeceklerin başında gelir. Bu durumda kilo kontrolünde kullanılabilir tabii ki. Tanesinde 70 kalori bulunan, protein zenginliğine rağmen düşük kalorisi nedeniyle uzun süre tokluk hissi yarattığı için kilo vermede etkili olan yumurta, obezite riskini azaltmada da çok işe yarayacaktır.

Görme yetisini (lütein ve zeaksantin sayesinde) artırdığı, havuçtaki beta karoten benzeri etki ettiğini düşünen uzmanlar, tamamen proteinden oluşan bu harika besin maddesinin tansiyonu da dengelemede önemli rol üstlendiğinin tespit edildiğini ifade ediyorlar. Yani yüksek tansiyona da iyi geliyor yumurta. Tüketen kişilerin uzun vadede yüksek tansiyonla karşılaşma risklerinin daha düşük olduğu da tespit edilmiş uzmanlarca.

Kabuğu ve zarı da faydalı

Yumurtanın kabuğu ve zarının marifetlerinin de burada ayrıca ifade edilmesi gerekiyor. Bir gıda tamamlayıcısı olarak yumurtanın bu iki unsuru önem kazanıyor. Yumurtanın zarından medikal ve kozmetik ürünler üretiliyor. Eklem sağlığında takviye edici gıda olarak kullanılan yumurta zarı, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi

Öğretim Üyesi Muhammed Yüceer tarafından geliştirilen bir cihaz yardımıyla yumurta kabuğundan ayrılabilir. Kurutulup toz haline getirilen yumurta zarı, hyalüronik asit yönünden çok zengin. Bu da eklem sağlığı ve kozmetik sektöründe aranan bir madde. Yumurta kabuğu da bir kalsiyum kaynağı olarak yine tavuk yemlerinde kullanılabilir.

Yumurta kabuğu aslında Avrupa Birliği müktesebatına göre çok tehlikeli atık sınıfında yer alıyor. AB'de firmalar yumurta kabuğunu çöpe atamaz, bertaraf bedeli ödenerek yok edilmesi sağlanır. Yenilikçi bir uygulama ile kabuk ve zar böylece ülkemizde katma değerli bir ürün haline getiriliyor.

Hatta bu ürünleri üreten İzmirli bir geri dönüşüm firması bile var.

Atık yumurta kabuğunun içerisindeki yüksek katma değerli ürün geri kazanılıyor.

Yani yumurtanın boşa giden hiçbir tarafı yok. Kapsüllenen yumurta zarı ve kabuğu rahatlıkla yüksek fiyatlarla alıcı bulabiliyor.

Dr. Ülkümen
RODOPLU

Benim dengemi bozmayınız

Evinizde bile yapabileceğiniz çok kolay hareketlerle dengenizi geliştirebilirsiniz. Beyin, göz, kulak ve kaslar arasındaki tıkr tıkr çalışan sistemi sağlıklı tutabilirsiniz.

Düşünsenize, düz yolda yürüyemiyorsunuz. Üstelik ufacık bir çıkıntıya takılıp düşüyorsunuz. Evde halı kenarına takılıp bacağınızı kırıyorsunuz. Dengenizi sağlamakta zorlanıyorsunuz. Size bu sayımızda çok önemli bir konuda bilgiler aktaracağım: **Denge, dengeni bozan hastalıklar ve dengemizi nasıl koruyacağız?**

İnsanı diğer birçok canlıdan ayıran özelliği, var oluşundan beri ayakta durabilmesi, ellerini kullanabilmesi, dengede kalabilmesi. Akıllı ve kasları arasındaki dengeyi kurabildiği için insan var olmaya devam ediyor. Birçok canlı da bunu yapamadığı için yok olup gidiyor.

Peki, bu dengeyi sağlayan birçok sistemin, kas grubunun devreye girdiğini biliyor muydunuz? Tam tamına dört sistem çalışıyor: **Beynimiz, kaslarımız, kulağımız ve gözlerimiz** sayesinde dengede kalabiliyoruz. Tek ayak üzerinde duranları, iki ayak üzerinde sağlıklı durabilenleri, düz çizgide yürüyebilenleri ve kulak sağlığı yerinde olduğu için, gözleri iyi gördüğü için sağlıklı, dengede kalabilenleri düşünsenize. Aslında

hiç farkında olmadan beynimizdeki, beyin sapına yakın beyincik dediğimiz merkezle kulak içerisindeki kristallerin bir arada çalışıp kaslarımızı ne kadar güçlü ve sessiz sedasız kontrol ettiğini düşünsenize.

Şöyle örnek vereyim; biraz sağa kaydığımızda hemen beyin devreye giriyor ve kaslara komut verip onu düzene koyuyor. Biraz öne doğru kayılıp düşecek gibi olduğumuzda hemen beyincik devreye giriyor kasların hepsine komut verip ince ayarla onu düzene koyuyor. Ve bunu sessiz-sedasız, bağırıp çağırmadan, bize sormadan kendisi yapıyor. Bizim için yapıyor. Dengeli kalmamız, dengede olabilmemiz çok önemli.

Peki denge ne zaman bozuluyor? O kadar çok sistem var ki bozulan.

Örneğin, **kulak ve iç kulak hastalıkları...** Kulağımız denge organı olduğu için iç kulaktaki tümörler, oluşumlar, hastalıklar denge kaybına neden olan çevre faktörleri, etrafın dönmesi, vertigo, kulak ile yakından ilişkili.

Beyindeki hastalıklar da; beyin tümörleri, beyinciği tutan oluşumlar, damar hastalıkları denge kaybımıza neden oluyor.

Görme, dengemiz için çok önemli. Mesela karanlıkta görmeden merdiven inmeyi denediniz mi? Dengeyi sağlayamıyorsunuz, tutunmanız lazım. Görmediğiniz için dengeyi kaybediyorsunuz.

Kas-iskelet sistemi hastalıkları; kaslarınızdaki kuvvetsizlikler... Hepsi denge bozucu.

Beyin sağlığının sağlıklı kalabilmesi için gerekli olan **B12 vitamini ve özellikle E vitamini**. Bakın burası çok önemli. B12 vitamini bütün nörolojik sistemin çalışması için gerekli. B12 eksikliklerinde denge kaybı, erken dönemde baş dönmesi, vertigo ile giden ve parkinsona kadar uzanan pek çok hastalıklara neden olabiliyor.

E vitamini de özellikle sinir sistemindeki o bütün aksların kılıfının sağlıklı kalabilmesi için gerekli.

Diyabet, önemli bir denge kaybına neden oluyor.

Multipl Skleroz (MS) gibi hastalıklar da denge kaybına neden olabiliyor.

Dengemi geliştirebilir miyim, dengemi sağlıklı tutabilir miyim? Beyin, göz, kulak ve kaslar arasındaki bu tıkr tıkr çalışan sistemi nasıl sağlıklı tutabilirim?

Şimdi onunla ilgili bazı egzersizlere, kendimizi onunla nasıl geliştirebileceğimize bakalım.

Denge egzersizleri

Yazının bu aşamasında en basit, en kolay ve her alanda yapabileceğiniz bir denge egzersizinden bahsedeceğim. Çok kolay, çok basit ve evinizde rahatlıkla yapabileceğiniz bir hareket. Oturduğunuz yerden kalkmak, oturmak, kalkmak, ama hep karşıya bakarak. Ancak bu hareketi önce destekle yapınız, sonra sadece bacak gücüyle yapmayı deneyiniz. Bir sonraki adımı da bunu 5 kez tekrarladıktan sonra aynı konumda bir üçüncü bölümde yine oturduğunuz yerden kalkıp bir adım atmak...

Eğer denge kaybınız varsa o adımda sendeleyeceksiniz veya düşeceksiniz. Dolayısıyla kalkabilip bir adım daatabiliyorsanız dengeyi kaybetmeden hem kaslarınız, hem beyincik hem kulaklarınız hem de görmenizin sağlıklı

çalıştığını biliyoruz. Bir de her gün bu hareketi yaparak denge egzersiziyle dengeyi sağlıklı tutmaya alışıyorsunuz.

Denge geliştirmeye ilgili bir başka, hem de dengemizin sağlıklı olup olmadığını görme egzersizinde ise, sağ ve sol adımlarımızı hızlı bir şekilde atıp öne doğru ilerleyiniz... Böylece bir düz çizgi üzerinde yalpalamadan denge kaybetmeden yürüyebiliyorsanız beyin, beyincik hasarınızın olmadığını ve derin duyu sisteminizin sağlıklı olduğunu görebiliriz. Ve bunu evin içinde veya sokakta her gün yaparak da dengeyi sağlıklı tutabilirsiniz.

Bir başkası da **tek ayak üzerinde durmak**. Önce 30 saniye, sonra giderek bunu arttırıp 1 dakikaya kadar uzatabilirsiniz.

Hatta evde ütü yaparken ya da ayakta bulaşık yıkarken de bunu aklınıza geldikçe deneyin. Böylece hem kas iskelet sisteminizi hem kulaktaki denge sisteminizi hem de nörolojik sisteminizi geliştirebilir, onun sağlıklı kalmasını sürdürebilirsiniz.

Yoga hareketlerinde de kolları kenara açıp bir ayağı dize dayayarak yapılan hareketlerin de dengeyi güçlü kılmak için ne kadar etkili olduğunu anımsatmak istiyorum.

Dengede kalmamız, dengeli olabilmemiz çok önemli. Lütfen bu bilgileri sevdiklerinizle paylaşın. Hayat kurtarmak, hayatta kalmak, sağlıklı kalmak ve akıp giden bu zamanı en güzel şekilde bu güzel hayatta değerlendirebilmek için bu bilgileri sevdiklerinize de hatırlatın ki onlar da dengeli ve sağlıklı kalsınlar.

Nedim ATILLA

KÜLTÜR VE
LEZZET
YOLCULUĞU

Napoli, İzmir'e çok benzer. Napoli'nin çevresi de büyük ilgi çeker. Özellikle Vezüv Yanardağı ve etrafındaki arkeolojik antik şehirler başlıca turist çeken yerlerdir.

NAPOLI 'NİN SIRRI

İzmir'e çok benzediği için kardeş şehir ilan edilmesinde hiçbir sakınca görmediğim Napoli'deyiz bu ay... İtalya'ya gitmek isteyenlere "aman ha, sakın ha, hırsız en çok şehirdir sakın gitmeyin" denilen ve ama tadını alanların vazgeçemediği bir kent Napoli. Ünlü yönetmenimiz Ferzan Özpetek'in "Napoli'nin Sırrı" filmiyle bütün dünyadan turist yağmuruna uğrayan Napoli, gerçekten çok güzel bir şehir...

Güney İtalya'nın Campania bölgesinde nüfus itibarıyla, Roma ve Milano'dan sonra üçüncü büyük şehridir. Şehir tarih, sanat, kültür,

mimari, müzik ve gastronomi yönlerinden İtalya'da hayati rol oynamaktadır. İtalya tarihinde 2 bin 800 yıllık geçmiş ve (1285-1816 döneminde özerk bir devlet olan) Napoli Krallığı başkentliği yapması nedeniyle çok büyük öneme sahiptir.

Napoli İtalya'nın başkenti olan Roma'nın 250 km güneyinde. Şehir, Akdeniz sahilinde Napoli Körfezi üzerinde iki volkanik bölge (doğusunda Vezüv Yanardağı ve batısında "Campi Flegri") arasında bir konumdadır. Napoli limanı Akdeniz'in ve Avrupa'nın en büyük limanlarından biri olup yakında bulunan birçok küçük Akdeniz adala-

rına, Sardinya'ya, Sicilya'ya, Eoliyen adalarına, Korsika'ya ve Tunus'a giden feribotların merkez limanı. Napoli İtalya'da ekonomik gelişme bakımından, Roma, Milano ve Torino'dan sonra en güçlü şehir olarak sınıflandırılır.

Napoli'nin çevresi de büyük ilgi çeker.

Özellikle Vezüv Yanardağı ve etrafındaki ar-

keolojik antik şehirler (Pompei, Herculaneum vb.) ve Kapri Adası başlıca turist çeken yerlerdir. Güneydoğusundaki Amalfi Kıyısı (Costiera amalfitana) UNESCO Dünya Mirasları listesinde bulunmaktadır.

Dünyanın en önemli üç arkeoloji müzesinden biri olarak kabul edilen Napoli Ulusal Arkeoloji Müzesi, mirasının bolluğu ve benzersizliği ve Avrupa kültür araştırmasına sunduğu katkı nedeniyle "dünyanın en iyi arkeoloji müzesi" unvanına layık görülmüştür.

Müzenin koleksiyonlarının kökeni 1734'ten beri Napoli Krallığı tahtındaki Bourbon

Charles III ve onun kültür politikası ile bağlantılıdır. 1860 yılında Milli Müze olan kurumun koleksiyonları, Campania ve Güney İtalya'daki kazılardan ve özel koleksiyonlardan elde edilen buluntuların alınmasıyla zenginleşti.

Müzeden size bence enteresan bazı eserler sunacağım. İlki Mısır hırsızlığı... **Charta Borgiana** Kardinal Stefano Borgia Koleksiyonu'na ait Fayyum'dan gelen papirüs, 19. yüzyılın başlarında yeğeni Camillo tarafından Napoli Müzesi'ne satılmıştır. Roma Döneminde Mısır'daki sosyal hayatı anlatır. Arkeolojik buluntu, 1788 yılında Danimarkalı bir akademisyen olan Niels Schow tarafından incelenmiş ve yayınlanmıştır.

Lir Çalan Apollon: 2,5 metrelik bu devasa heykel, Apollo'nun kayalık bir mahmuz üzerinde oturduğunu tasvir ediyor. Tüm çıplak kısımlar, yani baş ve eller ile lir, orijinal olarak bronzdan yapılmıştır ve Haçlı seferleri sırasında beyaz mermerle değiştirilmiştir. Heykelin bir tapınağa veya imparatorun özel bir konutuna gönderilmek amacıyla yapıldığını düşünüyor.

Osiris Taşıyan Firavun Heykeli: Osiris ayakta, başında taç takmış, sağ elinde kamçı, sol elinde de asa tutuyor. Ayrıca bazalt heykelin arkasında yer alan hiyeroglif formül de günümüzün sırlarından biridir. Osiris, Mısırlıların ölümsüz yaşam için diriliş tanrısı, kural koyucu ve koruyucu idi...

Müzedede sır çok... **Altın yazıt**, 5. yüzyıldan bir mezar buluntusu. Yunanca yazıt, ölümlerin ebedi mutluluğa ulaşması için vazgeçilmez formülleri içerdiğini bildiriyor. Altının kullanımı, bu metale atfedilen olağanüstü güç, saflık ve asalet erdemleriyle açıklanıyor. Küçük tabakalar genellikle ölümlerin sağ elinin yanına açık olarak yerleştirilirdi veya dil üzerine konulurdu. İşin sırrı bu tabletin bulunması gereken ikinci tablette, ama o ortada yok. Formüller ikinci

Napoli Ulusal Arkeoloji Müzesi, mirasının bolluğu ve benzersizliği ve Avrupa kültür araştırmasına sunduğu katkı nedeniyle "dünyanın en iyi arkeoloji müzesi" unvanına layık görülmüştür.

Napoli'deki İzmir

Büyük İskender Mozayigi

tablette ama nerede?

Floransa Düklerine antik çağdan ulaşmış **4 savaşı heykeli**, İmparator Agrippa'nın MÖ 37'de Galatlar karşısında kazandığı zaferleri kutlamak için Roma'daki Agrippa Hamamları'na yerleştirilmiş. Sonra kaybolmuşlar. İlk heykel, ölümcül şekilde yaralanmış bir Amazon'u tasvir ediyor: vücut, şehvetli uzuvlarını ve sağ çıplak göğsünü ortaya çıkaran kısa, kıvrımlı bir kitonla kaplı. İkinci yüksek rölyef, anatomik yapıda iyi tanımlanmış, düzensiz oval bir taban üzerinde sırtüstü yatan çıplak vücutla savaşta düşmüş bir Gigant. Üçüncü heykel, Doğu tarzı giysi, hafif pantolon ve bir Frig şapkası, onu olası bir Galyalı olarak işaret ediyor. Dördüncü heykel, ölümcül bir yara yüzünden yere düşme eyleminde bulunan genç ve atletik bir Galyalıyı gösteriyor...

Venüs "callipigia" Heykel, vücudunun mükemmel çizgisine hayran olmak için geriye doğru bakan Afrodit-Venüs tanrıçayı tasvir ediyor. Yunanca "kallipygos" adı, kelimenin tam anlamıyla "güzel kalçalı Venüs" anlamına gelir.

Prometheus Kabartması... Bu kabartma antik çağ insanının yaradılışı mitini anlatıyor. Prometheus, oturmuş, yaratığını gözlemlemeye karardır. Hala hareketsiz bir kil kukla olan adam, ayaklarının dibinde sertçe yatan adam, Yunan panteonunun en büyük tanrılarıyla çevrilidir. Seçkin bir konumda Hera ve Zeus, Hermes'e insanın hayatını Hades'ten kurtarmak için para verme eyleminde bulunur. Hermes'in yanında üç çatallı Poseidon vardır; üst iki köşede, Selene'nin arabası ve Apollon'un Zeus ile adam arasındaki arabası...

Mitoloji Sözlüğü gibi, ama önemli sırlar barındırdığı da kesin...

Ve Napoli'deki İzmir... MS 17-29 yılları arasında yıkıcı depremler nedeniyle hasar gören ve her zaman imparatorun yardımını alan 14 Asya şehrinin tanımlandığı ithaf yazıtı... Soldan sağa şehirler ve tanrıçaları: Philadelphia (Alaşehir) Kyme (Aliağa yakınları) Symrna (Nike temsili ile) Ephesos (Artemis), Magneisa (Ortaklar) ve Nysa (Sultanhisar).

Napoli Arkeoloji Müzesi'nin en değerli parçalarından biri kuşkusuz **Büyük İskender Mozaïği...** Büyük İskender ile Darius III arasında MÖ 333'te yapılan Issus savaşını; Pers İmparatorluğu'nun sonunu işaret ediyordu. Bu mozaik de uzun uzun okunmaya değer.

Helenlerin Afroditesine Romalılar Venüs diyordu... Ama bu heykel müze katalogunda Afrodit diye tanımlanmış. Pompeii'deki İsis Tapınağı'nın portikosunda bulundu ve sudan çıkan Afrodit'i tasvir ediyor. Üzerinde orijinal mavi rengin izlerini görmenin mümkün oldu-

ğu bir himation (pelerin), vücudunun alt kısmını örtmek için karnının etrafına tutturulur. Saç, göğüs ve kolyenin orijinal yaldızından hiçbir iz yok.

Napoli Müzesinin mozaikleri kadar freskoları da meşhur. Ariadne Villası'nın yatak odası içinde keşfedildi. Yeşil zemin üzerine fresk, sol elinde tuttuğu bir sepet

içine koyduğu sağ eli beyaz çiçeklerle küçük bir ağacın üzerine toplarken sırtı dönük, yalınayak bir kızı gösteriyor. Sağ omzunu çıplak bırakan sarı bir chiton (tunik), başında bir diadem ve sağ kolunda bir armilla (bilezik) vardır.

Artemis Kopyası

Osiris Taşıyan Firavun

İAOSB lisesi öğrencileri
TÜBİTAK bölge birincisi oldu

İZMİR Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nin (İAOSB) tüm Türkiye'ye örnek gösterilen okulu, Özel İAOSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anaokulu, TÜBİTAK Lise Araştırma Projeleri Yarışması'nda iki projesi ile Ege Bölgesi birincisi, birinci oldu. Proje yarışması ile de Bölge üçüncüsü oldu. Gerek akademik başarıları ile de Bölge üçüncüsü oldu. Gerek akademik başarıları ile de Bölge üçüncüsü oldu. Gerek akademik başarıları ile de Bölge üçüncüsü oldu.

İAOSB'nin okulu TÜBİTAK bölge birincisi oldu

● Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, TÜBİTAK Lise Araştırma Projeleri Yarışması'nda iki projesi ile Ege Bölgesi 1.'si, bir çalışması ile de Bölge 3.'ü oldu.

Okul öğrencilerinden Erdem Çakır ve Haluk Arhan Kaya'nın hazırladığı "Parçaların Artırılmış Gerçekliği (PAG)" isimli proje ile Yankı Çilingir ve Beren Lokmanoglu'nun hazırladığı "Açı Bil-dirimli MIG/MAG Kaynağı Eğit-im Torcu" isimli çalışma Bölge birinciliklerine layık görülürken;

öğrenciler iki altın madalya ile 24-28 Mayıs tarihlerinde gerçekleş-tirilecek Türkiye finallerine ka-tılmaya hak kazandı.

Okula bir ödül de edebiyat alanından geldi. Aybuke Beliz Eroğlu ve Ömer Faruk Türk'ün hazırladığı "Edebiyat Öğretiminde Akran Saati Uygulamasının Olumlu Etkilerinin Değerlendirilmesi, Edebiyatçının (Göz) Yaşı isimli proje Bölge üçüncülüğüne layık görüldü.

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı, aynı zamanda Özel İzmir

Atatürk
si Ne
nik A
silcisi
proje
ler ile
gesi'n
adına
Uğur
okulu
cülüğü
nallerin
menleri
başkan
miz önc
romuz

İAOSB'nin okuluna TÜBİTAK'tan altın

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nin tüm Türkiye'ye örnek gösterilen okulu, Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, TOBITAK İnşaatı Araştırma Projeleri Yarışması'nda iki projesi ile Ege Bölgesi birincisi, bir çalışması ile de Bölge üçüncüsü oldu. Gerek akademik kadrosu gerekse fiziki yapısı ile öncül okulları arasında yer alan okulun başarılı öğrencileri, pandemi şartlarına rağmen kuruluşunun 7. yılında bu kez de TOBITAK'tan altın madalyalar kazanmanın sevincini yaşıyor. Okul öğrencilerinden Erdem Çakır ve Haluk Arhan Kaya'nın hazırladığı "Parçaların Artırılması

Gerçekliği (PAG)" isimli proje ile Yankı Çilingir ve Beren Lokmanoglu'nun hazırladığı "Açı Bildirimi" MIG/MAG Kaynağı Eğitim Torcu" isimli çalışma bölge birinciliklerine layık görülürken; öğrenciler iki altın madalya ile 24-28 Mayıs tarihlerinde gerçekleştirilecek Türkiye finaline katılmaya hak kazandı. Okula bir ödül de edebiyat alanından geldi. Aybuke Beliz Eroglu ve Omer Faruk Türk'ün hazırladığı "Edebiyat Öğretiminde Akran Saati Uygulamasının Olumlu Etkilerinin Değerlendirilmesi, Edebiyatçının (Göz) Yaşı isimli proje Bölge üçüncülüğüne layık görüldü. İzmir Atatürk

Pandeminin izleri üretimle silinecek

DÜNYAYI kaskacı attılar

alan pandemiyi küresel ekonomi üzerinde yarattığı izlerin "iretilen" ile sınırlanacağı bellidir. İzmir Atatürk Organizasyon Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtas, Ar-Ge ve inovasyonu öncelik verilerek önlemlere katma değer katılması gerektiğini

Türkiye'yi hedefine taşıyacak ürünlerin temelinde Ar-Ge ve inovasyon yatıyor. İyisi adını Hilmi Uğurtaş, "Son rakamlara baktığımızda Ar-Ge harcamalarının zın GSYİH içindeki payı yüzde 1,06. Güçlü ülkelerinde ise bu oran yüzde 3'ün altına düşmüyor" dedi.

olarak dünya ticaret hacminin 233 yılında yüzde 9 küçüklüğü görüldü. Her yönü ile Türkiye için olumsuz anlamda gelişen uluslararası piyasa şartlarını rağmen, vargacılığı mükemmeli olmanın bedelidir bu da ihracat gelişmeye devam etmektedir" diye konuştu.

ENGELLER ASILMALI

İtiscat beklentilerine ulaşabil-
mek için ulusal ve uluslararası en-
gelleri aşmak gerektğine dikkat
çeken Uğurtas, "İşte bu noktada
girişimcileri izlediklerinde hama,
hammadde ve ana mali faaliyetinde
yerli sermayesinin gücünün ne dere-
değerde olduğunu, ihlalleri azalt-
manın aynı zamanda ihracatı artırıcı ge-

leakajının tek yönü üretmekten geçer" ifadelerini kullandı.

**DEĞİŞİME VE YENİLİGE
AÇIK OLMALIYIZ**

Üretim neticesinde ortaya çıkan ürünler ve hizmetin dünya ile to-
kabet gücü olan, katma değeri
yüksek çıktılar olmasa gerektirir
bulunan. Ürünler, elde edilen net

"Görünüm o ki yıllardır ekonomideki tekniği tüm Bakanlıkların, odaların, STKların kasaca herkesin vurguladığı teknoloji olarak üretimde ne yüksek ki hula istemlen noktasına ulaşmış. Türkiye'yi hedeflerini taşıyacak ürünlerin temelde Ar-Ge Son

[illegible]

basında i

61

TÜBİTAK BÖLGE 1'İNCİSİ

İzmir Atatürk OSB bölgesinde konuşlanan Nedim Uysal MTAL ile görüşleri kabarttı. Okul, TÜBİTAK yarışmasında Ege Bölgesi birincisi ilan edildi.

PANDEMİ DİNLEMİYEN OKUL

Ege bölgesinde en başarılı OSB'lerden İzmir Atatürk OSB'nin tüm Türkiye'ye örnek gösterilen okulu olan Özel İzmir Atatürk OSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, TÜBİTAK Lise Araştırma Projeleri Yarışmasında iki projesi ile Ege Bölgesi birincisi, bir çalışması ile de Bölge üçüncüsü oldu. Gerek akademik kadrosu gerekse fiziki yapısı ile sınıf okullar arasında yer alan okulu başarıya ulaştıran kurulların 7. yılında bu kez de TÜBİTAK'tan altın madalyaya hak kazanmanın sevincini yaşadılar. Okul öğrencilerinden Erdem Çakır ve Haluk Arhan Kaya'nın hazırladığı

"Parçaların Artırılmış Gerçekliği (PAG)" isimli proje ile Yankı Çilingir ile Beren Lokmanoglu'nun "Açı Bildi Kaya'nın

EGE'YE GÜÇLÜ TEMSİL

İzmir Atatürk OSB Başkanı, aynı zamanda Özel İzmir Atatürk OSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Kurucu Temsilcisi Hilmi Uğurtaş, öğrencilerin başarıları için eğitim anlayışını kapsayıcı da derslerinde tarafsızca değerlendiren bir bölge yönetimi kuruluna pek çok çalışmaya imza atılarak başarıya ulaştılar. Hilmi Uğurtaş, "Okulda her daima yapayalnız öğrencilerimizle çalışıyoruz. Türkiye finalinde başarılar diliyoruz"

temsil edecek öğrencilerimiz, yarışmadakilerle de görüştük. Öğrencilerimiz, başarıları için eğitim anlayışını kapsayıcı da derslerinde tarafsızca değerlendiren bir bölge yönetimi kuruluna pek çok çalışmaya imza atılarak başarıya ulaştılar. Hilmi Uğurtaş, "Okulda her daima yapayalnız öğrencilerimizle çalışıyoruz. Türkiye finalinde başarılar diliyoruz"

TÜBİTAK'tan üç ödül

İZMİR Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nin Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, TÜBİTAK Lise Araştırma Projeleri Yarışması'ndan

ödülle döndü. Öğrencilerden Erdem Çakır ile Haluk Arhan Kaya'nın "Parçaların Artırılmış Gerçekliği (PAG)" projesi ile Yankı Çilingir ile Beren Lokmanoglu'nun "Açı

bölge birinciliğine layık görüldü. Aybuke Beliz Eroğlu ile Ömer Faruk Türk'ün hazırladığı "Edebiyat Öğretiminde Akran Saati Uygulamasının Olumlu Etkilerinin Değerlendirilmesi, Edebiyat (Göz) Yaşı" isimli proje

de edebiyat alanında üçüncü oldu. Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, gençlerin üretirek geliştirdikleri, bilgidir bilgi üretebilme becerilerini ortaya koydukları pek

attıkları **Milliyet**

İAOSB'nin OKULU TÜBİTAK BÖLGE BİRİNCİSİ

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nin (İAOSB) okulu, Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, TÜBİTAK Lise Araştırma Projeleri Yarışması'nda büyük başarı elde etti. Öğrencilerinden Erdem Çakır ve Haluk Arhan Kaya ile Yankı Çilingir ve Beren Lokmanoglu'nun hazırladığı

Ege Bölge birincisi oldu. Altın madalya kazanan gençler, mayıs ayında düzenlenecek Türkiye finaline katılacak. Aybuke Beliz Eroğlu ve Ömer Faruk Türk'ün projesi de bölge üçüncüsü oldu. İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı ve Okul Kurucu Temsilcisi Hilmi Uğurtaş, öğrencileri tebrik edip başarıyı diletti. **POSTA**

İAOSB'nin okulu TÜBİTAK bölge birincisi oldu

HABER MERKEZİ

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nin tüm Türkiye'ye örnek gösterilen okulu, Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, TÜBİTAK Lise Araştırma Projeleri Yarışması'nda iki projesi ile Ege Bölgesi birincisi, bir çalışması ile de Bölge üçüncüsü oldu. Gerek akademik kadrosu gerekse fiziki yapısı ile öncü okullar arasında yer alan okulun başarılı öğrencileri, pandemi şartlarına rağmen kuruluşun 7. yılında bu kez de

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nin tüm Türkiye'ye örnek gösterilen okulu, Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, TÜBİTAK Lise Araştırma Projeleri Yarışması'nda iki projesi ile Ege Bölgesi birincisi, bir çalışması ile de Bölge üçüncüsü oldu.

TAK'tan altın madalyalar kazanmanın sevincini yaşıyor.

Okul öğrencilerinden Erdem Çakır ve Haluk Arhan Kaya'nın hazırladığı "Açı Bildi

Parçaların Artırılmış Gerçekliği (PAG)" isimli proje ile Yankı Çilingir ve Beren Lokmanoglu'nun hazırladığı "Edebiyat Öğretiminde Akran Saati Uygulamasının Olumlu Etkilerinin Değerlendirilmesi, Edebiyat (Göz) Yaşı" isimli proje Bölge üçüncülüğüne layık görüldü.

rimli MIG/MAG Kaynağı Eğitim Torcu" isimli çalışma Bölge birinciliğine layık görüldü; öğrenciler iki altın madalya ile 24-28 Mayıs tarihlerinde gerçekleştirilecek Türkiye finaline katılmaya hak kazandı.

Okula bir ödül de edebiyat alanından geldi. Aybuke Beliz Eroğlu ve Ömer Faruk Türk'ün hazırladığı "Edebiyat Öğretiminde Akran Saati Uygulamasının Olumlu Etkilerinin Değerlendirilmesi, Edebiyat (Göz) Yaşı" isimli proje Bölge üçüncülüğüne layık görüldü.

Hilmi UĞURTAŞ
İzmir Atatürk OSB Yönetim Kurulu Başkanı

NEDİM UYSAL MTAL

2014
35.000 m²
27 derslik
800 öğrenci
14 sınıf

BÖLÜMLER

Çocuk Edebiyatı
Tarih
İngilizce
İspanyolca
Fizik
Kimya
Biyoloji
Türkçe
Matematik
Sosyal Bilimler
Sanat

TİCARET
Genel Ticaret Sicil Gazetesi

İAOSB'nin okulu TÜBİTAK birincisi

YENİ BAKIS

Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, TÜBİTAK Lise Araştırma Projesi Yarışması'nda iki projesi ile Ege Bölgesi birincisi, bir çalışması ile de Bölge üçüncüsü oldu. Gerek akademik kadrosu gerekse fiziki yapısı ile öncü okullar arasında yer alan okulun başarılı öğrencileri, pandemi şartlarına rağmen kuruluşunun 7. yılında bu kez TÜBİTAK'tan altın madalyalar kazanmanın sevincini yaşadı.

Finallere katılıyorlar

Okul öğrencilerinden Erdem Çakır ve Haluk Arhan Kaya'nın hazırladığı "Parçaların Artırılmış Gerçekliği (PAG)" isimli projeye Yankı Çilingir ve Beren Lokmanoglu'nun hazırladığı "Açı Bildirimli MIG/MAG Kaynağı Eğitim Torcu" isimli çalışma Bölge birinciliklerine layık görülürken; öğrenciler iki altın madalya ile 24-28 Mayıs tarihlerinde gerçekleştirilecek Türkiye finallerine katılmaya hak kazandı.

Okula bir ödül de edebiyat alanından geldi. Aybuke Beliz Eroğlu ve Ömer Faruk Türk'ün hazırladığı "Edebiyat Öğretiminde Akran Saati Uygulamasının Olumlu Etkilerinin Değerlendirilmesi, Edebiyatçının (Göz) Yaşı isimli proje Bölge üçüncülüğüne layık görüldü.

Proje tabanlı eğitim

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı, aynı zamanda Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Kurucu Temsilcisi Hilmi Uğurtaş, öğrencilerin proje tabanlı eğitim anlayışı kapsamında derslerinde üretirek geliştirdikleri, bilgidan bilgi üretebilme becerilerini ortaya koydukları pek çok çalışmaya imza attıklarını söyledi. **HABER MERKEZİ**

Pandeminin izleri üretimle silinecek

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (İAOSB) Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, tüm dünyayı etkisi altına alan pandemiyi en kısa zamanda bitiren, üretimle silinecek bir kriz olduğunu söyledi. Uğurtaş, öğrencilerin işleri üretmekle bitireceklerini söyledi. "Dünya COVID-19 salgını ile mücadele için sarf ettiği çaba, yarışmaya da devam ediyor. Özellikle girişimci öğrencilerle de çalışan öğrenciler, sosyal ve politik sorunları, küresel düzeyde tartışarak dünya etrafı ile bir yeni vizyon üretebilir. Çözümün ise, insanın girişimci ruhuyla ve bu ruha sahip öğrencilerle olduğunu söyledi.

Tüm dünyayı etkisi altına alan pandemiyi, küresel ekonomi üzerinde yarattığı izleri 'üretim' ile silinebileceğine dikkat çeken İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, Ar-Ge ve inovasyona öncelik verilerek, ürünlerin kalite değer katılması gerektiğini söyledi.

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nin tüm Türkiye'ye örnek gösterilen okulu, Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, TÜBİTAK Lise Araştırma Projesi Yarışması'nda iki projesi ile Ege Bölgesi birincisi, bir çalışması ile de Bölge üçüncüsü oldu. Gerek akademik kadrosu gerekse fiziki yapısı ile öncü okullar arasında yer alan okulun başarılı öğrencileri, pandemi şartlarına rağmen kuruluşunun 7. yılında bu kez TÜBİTAK'tan altın madalyalar kazanmanın sevincini yaşadı.

İAOSB'nin okulu TÜBİTAK bölge birincisi oldu

Yeni Vizyon

rek geliştirdikleri, bilgidan bilgi üretme becerilerini ortaya koydukları pek çok çalışmaya imza attıklarını söyledi.

Bilimsel proje hazırlama çalışmalarını üzerinde yoğunlaştırdıkları TÜBİTAK projelerinde elde ettikleri dereceleri ile de ulusal finalde Ege Bölgesi'ni temsil edecek öğrencilerle bir araya geleceklerini söyledi. "Öğrencilerimizle birlikte okulumuza birincilikleri ve üçüncülüğü kazandırarak Türkiye finallerine taşıyan danışman öğretmenlerimiz, alan şeflerimiz, bölüm başkanlarımız ve okul yönetimimizle birlikte bu başarıya ulaştık."

İAOSB'nin okulu bölge birincisi oldu

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nin okulu, Özel İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, TÜBİTAK Lise Araştırma Projesi Yarışması'nda iki projesi ile Ege Bölgesi birincisi, bir çalışması ile de bölge üçüncüsü oldu. Gerek akademik kadrosu gerekse fiziki yapısı ile öncü okullar arasında yer alan okulun başarılı öğrencileri, pandemi şartlarına rağmen kuruluşunun 7. yılında bu kez de TÜBİTAK'tan altın madalyalar kazanmanın sevincini yaşadı. İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, tüm dünyayı etkisi altına alan pandemiyi, küresel ekonomi üzerinde yarattığı izleri 'üretim' ile silinebileceğine dikkat çeken İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, Ar-Ge ve inovasyona öncelik verilerek, ürünlerin kalite değer katılması gerektiğini söyledi.

Bodrum Mandalinası'ndan mucizeler yaratan kadın

Ebru Engin Onat

1 983 Bursa doğumlu genç bir anne... Çanakkale 18 Mart Üniversitesi İşletme mezunu ama eğitimini soranlara "ilkokul terk" cevabını veriyor. Neden dersiniz de "Çünkü 'eğitim' dediğimiz faktörün ticaret yaşamında etkili olduğunu düşünmüyorum" diyor.

Hayata bakış açısını farklılaştıran bir babaanneyle büyümüş. Sonrasında üniversite yıllarında tanıştığı ve "manevi annem" dediği Meryem Güçlüol'la tanışmış ve onlardan "toprak ve üretim olmadan hiçbir şeyin olmayacağını öğrenmiş"

Ebru Engin Onat şöyle anlatıyor hikayesini:

Dünyanın hangi ülkesinde olursak olalım üretim donanımına sahip olursak kazanç ve hayatta kalabilme yetisine sahip olunacağını öğretiler ki bu konuda kendimi çok şanslı hissediyorum.

Çanakkale'de geçen öğrencilik yıllarımın başında turizm işletmeciliğine başlayıp, Bozcaada aşkıyla tarım ve turizmi birleştirdim. Yıllar içinde yurtdışı deneyimleriyle birlikte iş yaşamında yer alırken en son İstanbul'da reklam ve sinema sektöründe iş hayatına devam ettim. Müşteri temsilcisi ve metin yazarlığı yaptığım ortağı bulunduğum reklam ajansını 2012 yılında hayata geçirdik.

2015 yılında bir kızım dünyaya geldi ve İstanbul'da çocuk büyütme istemediğimize karar verdik. Bodrum'a 2017 yılında yerleştik. Bir sabah yürüyüşünde Yalıkavak'ta mandalina bahçelerinin farkındalığını yaşadım. Dillere destan Bodrum Mandarinini dökülüp yerlerde heba oluyordu. Bunu ikinci gün görünce ağladığımı bilirim. "Yurt dışında bile bilinen Bodrum Mandarinini yerlerde" diye...

Bodrum Mandarinini kıymetlidir, değerlidir. Aşığı olduğum Bodrum Mandarinini'nin yurtdışında da hak ettiği değerini bulmasını o kadar çok isterim ki, mandarin ağaçları yerini beton binalara bırakmasın. Ağaçların dikim alanları

ve denizden almış olduğu rüzgarın etkisiyle asit oranı yapılan tahliller sonucu, mandalina üretimi konusunda dünyada ihracat konusunda önde olan İspanya ve İtalya'dan daha iyi noktadadır.

Bu konuda rahmetli Ömer Aras ve oğlu Erman Aras'ın emeği çok büyük, ki Erman Bey hala Bodrum Mandarinini'nin duayeni bence. İşte o yürüyüş sabahlarından birinde çocukluğumdan beri içinde olduğum kültürel miras ata tariflerini, aşık olduğum Bodrum Mandarinini'yle birleştirme fikri doğdu. Bodrum Mandarinini'nden sirke yapmak lazımdı ama 1 yıllık bir deneyim olacağını düşünmemiştim. İlk iş Tarım İlçe Müdürlüğü'ne gidip coğrafi işaret ve geleneksel yöntemle sirke üretimi hakkında bilgi sahibi olmalı. Karşılaştığım ilk soru; "Nasıl yani mandalina sirkesi mi yapacaksınız?" oldu. O kadar yabancı bir konuydu ki, bizim için üzüm sirkesi; o da çorbada ve bazı salatalarda... 1 yıla yakın hem resmi işlemlerin oluru, hem de en doğru sirkeyi, aslında sirke anasını oluşturmakla geçti zaman.

Birçok insan "sen ancak pazarda satarsın, hatta satamazsın" dediği noktada bir ortağım oldu, Erim Sabuncuoğlu... 2019 yılında şirketi kurduk ama Bodrum Mandarinini özel... Sıfır atık mantığıyla da yola çıkmışsan ah ki ne ah... İlk etapta 2 ton mandarin geldi, kabuk soymaya gelen kadınların yarısı üçüncü gün kaçtı. Bir de çekirdeklerinin çıkartılması var ki aman aman. Turunçgil kabuğu asidiyle sirke asidi birleşince sağlığa zararlı, kabuk soymak lazım. Bir de meyvelerin tarımsal ilaçları çekirdeğinde topladığını hesaba katarsak ki Bodrum Mandalinası bol çekirdekli bir ürün zaten.

Üretimin başlangıcı çok zordu. Bodrum Ticaret Odası, Bodrum Turunçgil Birliği, Bodrum İlçe Tarım Müdürlüğü ve Bodrum Belediyesi her zaman destek oldular. GEKA'yı da unutmayalım, ilk uluslararası fuar destekleri onore ediciydi. Bodrum Mandarinini'nden fermante üretilecek her şeyi üretmeyi ve coğrafi işaret almayı kafaya koyunca en son Bodrum Mandarinini Bozası ortaya çıktı. Emitt 2020 Turizm Fuarı'nda bozamızın da Bodrum adına tanıtımını yaptık. Ayrıca Japonya'dan mayasını getirdiğimiz ve Datça'nın balıyla mayaladığımız Bodrum Mandarinli kombucha üretimimiz de mevcut. Ürünlerimizin hepsi fermante butik üretimdir ve hiçbir şekilde şeker kullanılmamaktadır.

Türkiye'nin ilk coğrafi işaretli Bodrum Mandarinini Sirkesi'ni oluştururken Montenegro hedefli başlamıştık. Fakat iş İtalya'ya ürün göndermeye döndüğünde 1,5 yılda sirke yapmanın ne kadar doğru bir iş olduğunu fark ettik. Dünyada sirke demek İtalya demekti çünkü... Türkiye'de ilk, en az 5 yıllık Bodrum Mandarin Balzamik Sirkesi'ni de üretmeyi hedefliyorum. Geleneksel yöntemler; meşe fıçılarla başladığımız üretim serüvenimizi her mandarin ağacının altına gömdüğümüz küplerde ürettiğimiz Bodrum Mandarinini Sirkesi'yle taçlandırıp, gastronomi ve tarım turizmiyle birleştirmek ilk hedeflerim arasında. Kilerimizde bulunan 300 çeşide yakın sirkelerimiz, kanser tedavisinde destek amaçlı, ücretsiz olarak ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmaktadır. Bodrum Mandarin Sirkesi bağışıklık sistemini güçlendiren, metabolizmayı hızlandıran, antioksidan ve anti aging özelliğine sahiptir. Aromatik bitkilerle yapılan salataları (roka, fesleğen, nane vb.), dört-beş katmanlı lezzetlere dönüştürüyor. Bizim ülkemizde sirke kültürü maalesef şu anda yok. Mesela sabah aç karnına içilen sirkencübin yağ yakımını hızlandırıp enerji verirken, bağışıklığı da güçlendiriyor. Hamsi başta olmak üzere balık marinasyonlarında bambaşka lezzetler yaratabiliyor. Geyik, ördek vb. av hayvanlarıyla bir araya geldiğinde şampanya sirkесinden daha etkili sonuçlar elde ediliyor.

Fermantasyonu mandalinayla buluşturmayı seviyorum. Nöbet şekeri, ak darı ve Bodrum mandarinasının fermantasyonuyla muhteşem bir 'Boza' çıkıyor ortaya. Kasım-Mart ayları arasında bol tarçınlı, leblebili Mandarin Bozası, Bodrum'da bolca tüketiliyor artık. Kambucha da Türkiye'de yeni yeni keşfedilmeye başlanan lezzetler arasında. Uzak Doğu'da ölümsüzlük iksiri olarak geçiyor. İlk defa faydalarını okuduğumda abartı gelmişti ta ki 2 yıllık düzenli kullanımda 35 kilo vermem ve beyaz saçlarımın koyu renge döndüğü ana kadar. Candida düşmanı, probiyotik ve prebiyotikleri bir arada bulunduruyor. Bildiğim kadarıyla Türkiye'de benden başka balla fermantasyona sokan da yok.

Gerçek gıdaları üretmek biraz zaman alıyor. Bazı ürünleri insanlar bir gecede üretirken, siz aylarınızı, yıllarınızı veriyorsunuz. Doğru yaptığınızı biliyor, insanlara doğru olanı sunuyorsunuz. İşte bu en büyük keyif. Beklemeye değiyor.

Patatesli Levrek Sarma

MALZEMELER

- 300-400 gr. fileto levrek • 1 adet büyük boy patates
- 1 çay kaşığı beyaz biber • 1 çay kaşığı siyah karabiber
- Sızma zeytinyağı • 1,5 çay bardağı mandalina sirkesi

HAZIRLANIŞI

Patatesimizi soyup, en ince şekilde doğruyoruz ve bir kaba alıyoruz. Beyaz ve karabiberimizi karıştırıp yarısını ve sirkemizin yarısını bir tutam tuz ile birlikte patateslerimizin üzerine ilave edip ön pişirmeyi başlatıyoruz. Levreğimize de ayrı bir kap içerisinde aynı işlemi uyguluyoruz. Patatesler nişastasını saldıgında biberli kısımları içe gelecek şekilde yelpaze oluşturup levreklerimizi içine sanyoruz, üzerine zeytinyağı gezdirip 180 derecelik fırında yaklaşık 15 dakika pişiriyoruz. Ön pişirme işleminden dolayı buğulama pişirmeye iyi bir alternatif.

Avokado Yatağında Çimçim

MALZEMELER

- 300 gr çimçim • 1 adet avokado • 1 yemek kaşığı taze biberiye • 4-5 adet Latin çiçeği • 1 tatlı kaşığı mandalina ekşisi • 1 tatlı kaşığı tuz • 1 çay bardağı mandalina sirkesi • Sızma zeytinyağı

HAZIRLANIŞI

Ayıkladığımız çimçim karideslerimizi tuz, mandalina sirkesi ve biberiye ile 15 dakika marinasyona bırakıyoruz. İkiye böldüğümüz avokadolarımızın içini bir kaşık yardımıyla çıkartıyoruz. Çıkarttığımız iç ile mandalina ekşisini ezerek karıştırıyoruz ve avokadolarımızın içine bir kaşık yardımıyla yerleştiriyoruz. Marinasyonu tamamlanan

çimçimlerimizi de üzerine yerleştiriyoruz ve üzerine zeytinyağımızı gezdiriyoruz. Yanına Latin çiçeklerimizi yerleştirip, afiyetle tüketiyoruz. Latin çiçekleri deniz mahsulleriyle birleştiğinde daha fresh bir lezzet elde etmemizi sağlıyor.

İnce Kıyım Roka Salatası

MALZEMELER

- 1 bağ roka • 3 çorba kaşığı Mandalina Sirkesi • 4 çorba kaşığı sızma zeytinyağı • 1,5 çorba kaşığı mandalina ekşisi • 1 adet domates • 1 dilim yağlı beyaz peynir

HAZIRLANIŞI

Roka ne kadar ince kıyılırsa aromasını o kadar yoğun verir. Bir demet rokaı temizledikten sonra incecik doğrayarak bir kaseye alın. Üzerine küp doğranmış domatesleri ve peyniri ilave edin. Çukur bir kasede sirke, mandalina ekşisi ve zeytinyağı koyu bir kıvam alıncaya dek 10-15 dakika çırpın ve salatanıza ilave edin. Roka salatasını bir daha başka türlü tüketmek istemeyeceksiniz.

İAOSB VAKFI

İZMİR ATATÜRK ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

Sanayici ve İşadamları Sağlık ve Eğitim Vakfı

BİR ADIM DAHA İLERİYE HEP BİRLİKTE

Sizleri Vakfımıza Davet Ediyoruz...

Bilgi ve Katılım: Hüseyin DOĞAN Tel: 0232 376 71 76 / 226 www.iaosb.org.tr hdogan@iaosb.org.tr

Yüksek Devir Parça Boyama Makineleri

